

روزگار معدن

بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع قرار گیرد

معاون معادن و فرآوری وزارت صمت گفت: امیدواریم بتوانیم با اعمال محدودیت‌های درست، مصرف انرژی را کاهش دهیم و اصلاح مصرف در اولویت‌های تولیدکنندگان و الزامات تصمیم‌سازان باشد. به گفته معاون معادن و فرآوری وزارت صمت موضوع بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع قرار گیرد.

رشد تولید خودروهایی برقی، بازار سرب را کساد می‌کند

حسن حسینی در خصوص روند قیمت سرب و روی، بیان کرد: در حال حاضر قیمت روی به تدریج افزایش می‌یابد، در حالی که بیارفت پیدا کرده بود؛ اکنون قیمت روی بین دو هزار و ۵۶۰ تا دو هزار و ۵۷۰ دلار و قیمت سرب نیز که به دو هزار رسیده بود، اکنون حدود دو هزار و ۲۰۰ دلار است.

«روزگار معدن» نقش معدن در پایان اقتصاد تک محصولی را بررسی کرد:

استراتژی ناتمام

عکس: مهدی کاوه‌ای

یادداشت‌ها

فرصت‌های جهانی توسعه تجارت معدنی **۲**

بخش معدن نیازمند اورژانس کسب و کار **۳**

مقابله با دامپینگ به شرط هماهنگی **۴**

به‌روزرسانی تکنولوژی معدنی در کشور **۶**

شاخص کل تا انتهای سال چقدر رشد می‌کند؟ **۸**

تیترهای روز

توسعه پایدار و همه‌جانبه در گروه فولاد خوزستان **۲**

ضعف در سایه غفلت ۱۰۰ ساله **۴**

بحران‌های بخش معدن در ۲۰۲۴ **۵**

شروط موفقیت در بازارهای بین‌المللی

- A تحقیقات و تحلیل
- B تطبیق با فرهنگ
- C رقابت‌پذیری و استراتژی
- D توانایی تأمین و توزیع
- E انعطاف‌پذیری و تطبیق
- F شبکه‌سازی و ارتباطات
- G نوآوری و تکنولوژی

درک عمیق و دقیق از بازارهای هدف و شناخت بهتر رقبا، مشتریان، روندها و نیازهای مشتریان از جمله شرایط مهم برای موفقیت در بازارهای بین‌المللی است. برنامه‌ریزی دقیق و استراتژی‌های مناسب برای ورود به بازار و رشد در آن نیز باید بر اساس این تحلیل‌ها صورت گیرد.

درک و احترام به فرهنگ و قوانین محلی کشورها و مناطقی که در آنها قصد ورود به بازار را دارید، بسیار مهم است. شناخت عادات مصرفی، ترجیحات فرهنگی، قوانین تجاری، مالی و مالیاتی و دیگر مقررات محلی به عنوان یک شرط اساسی در موفقیت در بازارهای بین‌المللی مطرح است.

محصولات و خدمات شما باید بتوانند با رقبا در بازارهای بین‌المللی رقابت کنند. استراتژی تفاوت‌سازی و ایجاد مزیت رقابتی، از طریق نوآوری، کیفیت بالا، قیمت مناسب، خدمات پس از فروش و سایر عوامل می‌تواند به شما کمک کند تا در بازارهای بین‌المللی موفق باشید.

توانایی تأمین مواد اولیه، محصولات و منابع مورد نیاز در سطح بین‌المللی، همچنین توانایی توزیع محصولات و خدمات به مشتریان در بازارهای هدف، از جمله عوامل مهم برای موفقیت در بازارهای بین‌المللی است.

بازارهای بین‌المللی پویا و تغییرپذیر هستند و بنابراین شرکت‌هایی که توانایی انعطاف‌پذیری و تطبیق با تغییرات بازار را داشته باشند، بهترین شانس برای موفقیت در این بازارها را خواهند داشت. این شامل توانایی تغییر استراتژی‌ها، تطبیق با تغییرات فناوری، تغییرات قوانین و مقررات و سایر عوامل مرتبط است.

برقراری روابط قوی با شرکا، توزیع‌کنندگان، مشتریان و دیگر عوامل مرتبط در بازارهای بین‌المللی می‌تواند به شما در دستیابی به موفقیت کمک کند. ارتباطات قوی و ایجاد شبکه‌های کسب و کار قابل اعتماد و موثر می‌تواند فرصت‌های جدید را ایجاد کرده و به شما در حل مشکلات و مواجهه با چالش‌ها کمک کند.

به روز بودن با تکنولوژی‌های جدید و استفاده از آنها به منظور بهبود عملکرد و عرضه محصولات و خدمات می‌تواند یک عامل کلیدی در موفقیت بازارهای بین‌المللی باشد.

فرصت‌های جهانی توسعه

تجارت معدنی

هومان خواجهنصیری
فصل صنایع معدنی

آخرین آمارهای مربوط به تجارت بخش معدن و صنایع معدنی، رشد صادرات در این حوزه را نشان می‌دهند. این آمار مربوط به فروردین امسال و نمایانگر افزایش تجارت خارجی از نظر وزن در این حوزه است. با نگاهی دقیق به این آمار درمی‌یابیم که محصولات زنجیره فولادی بیشترین میزان صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. یک دلیل مهم این رشد، کاهش قطعی گاز در زمستان ۱۴۰۱ و همچنین محدودیت برق در آغاز سال ۱۴۰۲ با شعار افزایش تولید بود. این موارد در کنار یکدیگر باعث شد تا تولید در زنجیره فولاد رونق یابد و کالاهای خوبی برای صادرات و عرضه در بازارهای جهانی داشته باشیم. البته اصلاح برخی مقررات محدودکننده صادرات، ادامه جنگ روسیه - اوکراین و تداوم تحریم‌های غرب علیه روسیه نیز بی‌تاثیر در افزایش تقاضا و ایجاد فرصت برای تولیدات محصولات معدنی ایران نبود. به‌دلیل محدودیت‌های تجارت روسیه، ایران فرصت بیشتری برای حضور در بازارهای جهانی به‌ویژه در عرصه محصولات معدنی داشت. از سوی دیگر، نوسانات ارز نته‌تها در ایران بلکه در بازارهای جهانی و پایان شرایط اضطراری کرونا به‌ویژه در چین، به رشد معاملات در سطوح مختلف دامن زد. با پایان کرونا، چرخه تولید در همه کشورها دوباره رونق گرفت و در نهایت نیاز صنایع به مواد معدنی و محصولات تکمیل‌کننده زنجیره بیشتر شد. علاوه بر تمام موارد مذکور، کاهش تنش‌های منطقه‌ای ایران و بهبود روابط با کشورهای منطقه و همسایه هم از دیگر عوامل موثر در رشد ارزش و وزن صادرات ما در این حوزه بوده است. بنابراین طی چند ماه گذشته عوامل مختلفی بر توسعه صادرات بخش معدن و صنایع معدنی اثرگذار بودند. فارغ از وضعیت تشریح شده، برخی فعالان معدنی بر این باور هستند که شرایط تجارت و صادرات بخش معدن مناسب نیست و پهنای آن تمرکز بر صادرات زنجیره ارزش افزوده باشد. ضمن تأیید این نظر، بر این نظرم که امسال بیشتر از آنکه ارزش صادرات ما افزایش یافته باشد، وزن صادرات در همسنجی با سال قبل، افزایش داشته است. برای اینکه کشور بتواند دستاوردهای این صادرات زنجیره ارزش داشته باشد، باید در درک و پیاده‌سازی الزامات توسعه پایدار دقت کنیم. تنها در این صورت می‌توانیم در مسیری استوار و صحیح گام برداریم. به بیان دیگر، نباید استراتژی‌های وضع‌شده در این باره، مقطعی و سیاست‌زده باشد. باید از این رویکردها دوری کرد. در این میان، برخی افراد رشد صادرات بخش معدن را یکی از مصادیق خام‌فروشی عنوان می‌کنند. در رابطه با این نظر باید گفت ایران از یکسو به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های غرب، به عمل از صنایع فولاد و فولادسازی و سرمایه‌گذاری‌های خارجی مجبور است. از سوی دیگر، در حال حاضر به‌علت سیاست‌ها و روند موجود، منافع تولیدکنندگان محصولات معدنی بالادستی در تعادل منطقی با تولیدکنندگان محصولات پایین‌دستی قرار نمی‌گیرد. در این شرایط، صادرات پایدار به رونق ماده معدنی برای اقتصاد کلان کشور مفید خواهد بود و باید نگاهی جدید به این وضعیت داشته باشیم. اگر بخواهیم به مهم‌ترین چالش‌های رشد تجارت در بخش معدن و صنایع معدنی اشاره کنیم، باید تعامل پیوسته با شرکت‌های معتبر و صاحب تکنولوژی جهان را حفظ کنیم. در این صورت، می‌توانیم از مزایای فناوری و علوم به‌روز جهانی بهره‌مند شویم. رخداد این اتفاق نیازمند بهبود روابط دیپلماتیک با کشورهای و همچنین رفع محدودیت‌های تجارتی ناشی از تحریم‌ها است. غیر از مسئله محدودیت تجارت، حذف رویکردهای سیاست‌زده از الزامات توسعه تجارت خارجی است. همچنین، جایگزینی مدیران غیر متخصص در سطوح مختلف اقتصادی با نخبگان می‌تواند مشکلات مربوط به تولید استراتژی‌ها را کاهش دهد. حفظ و بکارگیری سرمایه‌های علمی کشور همواره چراغ راه توسعه اقتصادی است. در پایان نیز، مبارزه با رانت‌خواری و فساد سیستمی به‌همراه ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و اجتماعی از جمله مهم‌ترین نکاتی است که باید در دستور کار مسئولان قرار گیرد.

محتشمی‌پور معاون معادن و فرآوری وزارت صمت

معدن و صنایع معدنی یکی از بخش‌های حیاتی اقتصادی کشور است که نقش مهمی در تأمین مواد اولیه ضروری برای تولید محصولات مختلف دارد. ارتقای تکنولوژی در کلاس جهانی تحولات عمده‌ای را در این بخش ایجاد کرده است و با پیشرفت تکنولوژی، تجهیزات مورداسفاده در معدنکاری نیز تغییرات قابل‌توجهی را تجربه کرده‌اند. ساخت ماشین‌آلات خودکار، دستگاه‌های حفاری هوشمند و وسایل نقلیه خودران سبب افزایش بهره‌وری و همچنین کاهش هزینه‌ها در این بخش شده است. به‌اضافه اینکه با بهره‌گیری از تکنولوژی می‌توان چالش‌های مختص به یک جغرافیا را هم مدیریت کرد به‌طور مثال چالش انرژی در کشور با هدایت ایجاد تکنولوژی در مصرف بهینه آن این چالش را رفع و هزینه‌های این بخش را کاهش می‌دهد.

معاون معادن و فرآوری وزارت صمت در این خصوص عنوان کرد: در دنیای امروز

در تمامی صنایع و مشایه آن معدن و صنایع معدنی، تکنولوژی سبب کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش بهره‌وری است و مشخصاً در صنایع معدنی باید به دلیل کمبود انرژی، توسعه تکنولوژی در بخش انرژی باشد. هرچند که سعی ما بر این است زیربنای بخش انرژی را توسعه دهیم اما به همت شرکت‌های بزرگ هم متکی هستیم. محتشمی‌پور افزود: با همراهی دیگر ارگان‌ها در تلاشیم تا بخشی از محدودیت‌ها را رفع کنیم. نگاهی به روند فعالیت تولیدکنندگان بزرگ دنیا نشان می‌دهد با تکنولوژی بالا سعی بر کاهش مصرف انرژی و فعالیت اصولی بر مبنای حفظ حداکثری تکنولوژی دارند و ما نیز در این مسیر حرکت خواهیم کرد. وی اظهار داشت: امیدواریم بتوانیم با اعمال محدودیت‌های درست، مصرف انرژی را کاهش دهیم و اصلاح مصرف در اولویت‌های تولیدکنندگان و الزامات تصمیم‌سازان

با سرمایه‌گذاری ۴۰ همت تحقق خواهد یافت؛

توسعه پایدار و همه‌جانبه در گروه فولاد خوزستان

گروه خیر

شرکت فولاد خوزستان در راستای تولید ۱۳۱۶ میلیون تن فولاد در اقی ۱۴۱۰ و با هدف افزایش تاب‌آوری، تداوم حضور در بازارهای رقابتی، توسعه فعالیت‌ها و تحقق نیاز صنایع به مواد معدنی و محصولات اقدام به تعریف تعداد قابل‌توجهی پروژه ارزشمند در بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی کرده است؛ پروژه‌هایی که نقش بسزایی در رفع چالش‌های زیرساختی و رشد تولید فولاد در کشور خواهند داشت.

ایران یکی از بزرگ‌ترین فعالان صنعت فولاد جهان برشمرده می‌شود و رتبه‌های دهم و هفتم را به ترتیب از لحاظ آمار تولید و ظرفیت تولید اختصاص داده است. در این بین، شرکت فولاد خوزستان به عنوان یکی از قدیمی‌ترین صنایع فولادی به شمار می‌آید که با بهره‌مندی از ظرفیت تولید ۲/۸ میلیون تن شمش فولادی، بزرگ‌ترین عرضه‌کننده این محصول در کشور محسوب می‌شود. این شرکت از ابتدای فعالیت خود تاکنون هم‌زمان با ارتقای تکنولوژی و فرایندهای تولید و همچنین بهبود کیفیت مواد، در مسیر افزایش ظرفیت تولید حرکت کرده است و در ادامه این مسیر، هدف‌گذاری دستیابی به ظرفیت ۶ میلیون تن برای سال ۱۴۰۴ و ۱۳/۶ میلیون تن برای سال ۱۴۱۰ در دستور کار این شرکت قرار گرفته است. در همین راستا، شرکت فولاد خوزستان طرح‌های توسعه‌ای متعددی را در راستای تحقق هدف‌گذاری تولید خود در اقی ۱۴۱۰ و کسب سهم ۲۵ درصدی از بازار فولاد کشور در دست اقدام و اجرا دارد.

اجرای پروژه‌های توسعه‌ای متنوع در شرکت فولاد خوزستان

شرکت فولاد خوزستان در سال‌های اخیر، اقدامات توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری‌های خود را در شکلی دنبال کرده است که متضمن تحقق توسعه پایدار و همه‌جانبه این شرکت در تمامی عرصه‌ها و شاخص‌های عملکردی شامل تولید، سودآوری، کارآمدی و بهره‌وری، محیط زیست، مسئولیت‌های اجتماعی و تکنولوژی ارتباطی موضوع سبب شده است تا ضمن غلبه بر چالش‌ها، جایگاه این شرکت با استفاده از ظرفیت‌های دانش‌بنیان و فن‌آورانه، به شکلی پیوسته در صنعت فولاد کشور و بازارهای رقابتی ارتقا یابد. گفتنی است که مجموع سرمایه‌گذاری‌های پیش‌بینی شده در فاز چهارم توسعه شرکت فولاد خوزستان، بالغ بر ۴۰ همت است که برای ۳۶۵ پروژه پیش‌بینی شده است. شرکت فولاد خوزستان در راستای انجام طرح‌های توسعه‌ای خود، در گام نخست توسعه زیرساخت‌های موجود همچون پست برق، بازچرخانی آب و پلنت اکسیژن را تا سال ۱۴۰۲ در دستور کار قرار داده است. این شرکت در گام دوم، پروژه‌های متعددی

ایجاد شده است. این پروژه که از ظرفیت تولید سالانه ۸۰۰ هزار تن شمش (با قابلیت افزایش تا یک میلیون تن) بهره می‌برد، حدود ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. گفتنی است که در مراحل اجرایی پروژه فولادسازی شرکت فولاد شادگان، برای یک هزار و ۲۰۰ نفر به طور مستقیم و بیش از دو هزار نفر به طور غیرمستقیم شغل ایجاد شده است. همچنین با بهره‌برداری از این کارخانه، برای ۴۰۰ نفر به صورت مستقیم و بسری ۸۰۰ نفر به صورت غیرمستقیم فرصت شغلی ایجاد خواهد شد.

صورت آزمایشی آرک اولیه کوره قوس الکتریکی این پروژه با موفقیت در اواخر آبان ماه امسال انجام شد و امید می‌رود با نخستین ذوب کوره در دی ماه، تولید شمش این کارخانه نیز تا پایان سال جاری آغاز شود. گفتنی است که تمرکز اصلی این کارخانه نیز تولید شمش‌هایی است که امکان تولید آن‌ها در شرکت فولاد خوزستان وجود ندارد؛ همچنین با توجه به موقعیت منطقه‌ای استراتژیک ناحیه شادگان، برای صادرات محصولات این کارخانه نیز برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده است.

ضرورت رفع محدودیت تأمین انرژی در صنایع فولادی
محدودیت مصرف انرژی، یکی از چالش‌های مهم تولید صنایع فولادی در سال‌های اخیر بوده است. شرکت فولاد خوزستان نیز از این قاعده مستثنی نیست و قطعی برق ضربه سنگینی به تولید این شرکت وارد کرده است؛ به طوری که در سال جاری، حدود ۵۴۰ هزار تن از تولید شمش این شرکت ناشی از قطعی برق در فصل تابستان از دست رفت. از این رو، احداث نیروگاه اختصاصی و تأمین پایدار و مطمئن برق، به عنوان ضرورتی

بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع قرار گیرد

باشد. به گفته معاون معادن و فرآوری وزارت صمت موضوع بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع قرار گیرد. محتشمی‌پور خاطر نشان کرد: متأسفانه در شرایطی که صنایع فعال در بخش فولاد کشور با چالش تأمین انرژی مواجه‌اند و با قطعی‌های پیاپی مواجه‌اند فشار مضاعف برای توسعه صنایع جدید در این بخش اعمال می‌شود. در حالیکه باید آگاه باشیم امکان تأمین این حجم گاز برای تأمین صنایع در سال‌های آینده را نخواهیم داشت و باید به فکر چاره منطقی برای عدم توقف تولید آن‌ها باشیم. به عبارتی باید بخشی از سرمایه‌گذاری‌ها به این بخش سوق داده شود. بخش معدن و صنایع معدنی سابقه تاریخی دارد و این حوزه زاینده نباید برای زیرساخت‌ها با چالش‌های این‌چنینی مواجه بود.

شرکت فولاد خوزستان به دنبال تولید فولاد سبز در حال حاضر صنعت فولاد کشور با چالش‌های مهمی در خصوص حفظ شاخص‌های زیست‌محیطی مواجه است. برخوردار نبودن بسیاری از صنایع از تکنولوژی‌های به‌روز و دشواری نوسازی تجهیزات به دلایلی از جمله تحریم‌ها، افزایش هزینه‌ها و... از عمده‌ترین عوامل بروز این چالش‌ها محسوب می‌شوند. علاوه بر این، رعایت نشدن حریم شهری نیز از دیگر چالش‌های زیست‌محیطی است که تولیدکنندگان فولاد در کشور با آن مواجهند. افزایش ساخت‌وساز مجتمع‌های مسکونی در اطراف فولاد خوزستان که حتی به نزدیکی دره‌های ورود و خروج این مجموعه بزرگ صنعتی نیز رسیده است، مثال بارزی در این زمینه به شمار می‌آید. با این حال، با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از فولاد در کشور به روش احیای مستقیم و استفاده از آهن اسفنجی در کوره‌های قوس الکتریکی اختصاص دارد، می‌توان گفت که ایران از این لحاظ یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد سبز در جهان است. شرکت فولاد شادگان نیز تولید فولاد سبز را با استفاده از هیدرژن آغاز کرده است. این شرکت هیدرژن مورد نیاز خود را از شرکت‌های فعال در صنعت پتروشیمی در منطقه شادگان تأمین می‌کند. علاوه بر این، شرکت فولاد خوزستان نیز گام‌های بلندی در راستای حفظ محیط زیست برداشته است. در همین راستا، پروژه توری بادی «Wind Fencing» به منظور کنترل غبار در برداشت است. در همین راستا، پروژه توری بادی «Wind Fencing» به منظور کنترل غبار در برداشت است. در همین راستا، پروژه توری بادی «Wind Fencing» به منظور کنترل غبار در برداشت است. در همین راستا، پروژه توری بادی «Wind Fencing» به منظور کنترل غبار در برداشت است.

همچنین پروژه بازچرخانی پساب صنعتی با ظرفیت سه هزار مترمکعب بر ساعت که با هدف کاهش برداشت آب خام از کارون، بهینه‌سازی مصرف آب و مواد اولیه مصرفی پساب خروجی از تصفیه‌خانه فاضلاب صنعتی انجام شده است، یکی دیگر از پروژه‌های شاخص این شرکت در حوزه حفظ محیط‌زیست محسوب می‌شود. شرکت فولاد خوزستان همچنین ایجاد و نگهداشت ۵۳۴ هکتار فضای سبز (بیش از پنج برابر الزامات زیست‌محیطی) را به همراه توسعه شبکه آبیاری قلمرویی در زمینه فضای سبز عملیاتی کرده است. این اقدامات ارزشمند سبب دریافت تندیس زرین ششمین اجلاس سراسری مسئولیت‌پذیری اجتماعی و فرهنگی (با تمرکز بر فعالیت‌های زیست‌محیطی) در مهر ماه سال جاری توسط شرکت فولاد خوزستان شد.

ذوب آهن اصفهان ریل پیشرفت ایران رامی‌سازد

تیرآهن مورد نیاز طرح نهضت ملی مسکن اعلام نموده است. محصولی که ارتقا، سایزهای تولید آن تا پایان سال در برنامه قرار دارد. مهدی کوخی بیان کرد: در کنار تأمین نیاز ریلی کشور و صنعت ساخت‌وساز، به مقوله تولید آرک‌های معدنی نیز ورود کردیم که این محصول در گشودن جبهه‌های کاری و ایمن‌سازی معادن نقش کلیدی دارد. کوهی افزود: امروز متخصصان ذوب آهن اصفهان موفق شدند ما می‌توانیم را که کلام حضرت امام (ره) بود به ما توانستیم ترجمه کنند و در شرایط سخت تحریم، تولید ریل ملی را رقم بزنند. وی افزود: فعالیت شرکت‌های دانش بنیان اهمیت بسیاری دارند و علاوه بر حمایت، باید آنها را در بخش صنعت مستقر کرد تا از نزدیک مشکلات را حس کنند و در کنار صنعت رشد نمایند که حاصل آن اقدامات موثر و سازنده خواهد بود. وی با اشاره به اینکه ذوب آهن اصفهان مشارکت خوبی با دانش بنیان‌ها دارد و از جمله در پروژه‌های زیست‌محیطی این همکاری با جدید در حال انجام است، گفت: شرکت‌های دانش بنیان از دو مزیت کاهش زمان پروژه و کاهش هزینه‌ها برخوردارند و می‌توانند بسیاری مشکلات صنایع موثر و سازنده را حل کنند. لازم به یادآوری است؛ سند ملی روایت پیشرفت اسفند ماه ۱۴۰۱ در جلسه چهل و دوم شورای عالی جوانان با هدف حفظ و اشاعه هویت ملی نوجوانان و جوانان کشور، گفتمان‌سازی و تربیت نخبگان و جوانان سراسری عمومی از روایت پیشرفت کشور به منظور تقویت روحیه خودباوری و امید و در نسل جوان، معرفی پیشرفت‌ها و دستاوردها، شناخت چهره‌های شاخص و پیشگام در عرصه پیشرفت، آموزش و تربیت روابان پیشرفت و تولید محتوای رسانه‌ای اثرگذار برای بیان خلاقانه دستاوردها به نسل جوان و نوجوان کشور، مصوب شد.

حجت الاسلام حامد تقدیری رئیس ستاد ملی روایت پیشرفت و تنی چند از اعضای این ستاد دوشنبه ۶ آذرماه با حضور در ذوب آهن اصفهان، ضمن بازدید از خط تولید، با مدیرعامل و مسئولین این مجتمع عظیم صنعتی دیدار و گفتگو کردند. حجت الاسلام حامد تقدیری پس از این بازدید گفت: ذوب آهن اصفهان با تکیه بر توان تلاشگران و متخصصان خود نت تنها ریل مورد نیاز راه آهن و متروی کشور را تولید می‌کند بلکه با انبوع محصولات صنعتی، ریل پیشرفت ایران اسلامی را می‌سازد. وی اظهار داشت: ذوب آهن نت تنها نیاز کشور به این محصولات را تأمین می‌کند بلکه می‌تواند انواع ریل و سایر محصولات صنعتی را به کشورهای منطقه صادر کند. رئیس ستاد ملی روایت پیشرفت افزود: پیشرفت در عرصه‌های مختلف فنی و بومی‌سازی در ذوب آهن اصفهان به خوبی مشهود است و این دستاوردها برای هر ایرانی غرورآفرین است. مدیرعامل ذوب آهن صنایع در این دیدار با اشاره به اینکه این مجتمع بزرگ صنعتی را ۵۲ سال سابقه همچنان بر بلندای صنعت فولاد کشور می‌درخشد، گفت: پیش از انقلاب ظرفیت تولید فولاد کشور تنها یک میلیون تن بود اما هم اکنون تولید بیش از ۲۳ میلیون تن است. وی افزود: ذوب آهن اصفهان به عنوان پیشران توسعه حمل و نقل ریلی و تنها تولیدکننده ریل در غرب آسیا تاکنون بیش از ۱۴۵ هزار تن از این محصول استراتژیک را تولید و به راه آهن جمهوری اسلامی و متروی کلان شهرها تحویل داده است. وی افزود: در سفر اخیر ریاست جمهور به استان اصفهان نیز ضمن ارائه گزارشی از عملکرد ذوب آهن به حضور ایشان، آمادگی خود را برای تأمین کامل نیاز ریلی کشور اعلام نمودیم. مدیرعامل ذوب آهن اصفهان تصریح کرد: این مجتمع بزرگ صنعتی با تولید محصولات طولیل ساختمانی نظیر تیرآهن بال پهن نیز آمادگی خود را برای تأمین

کاهش قیمت، نوردکاران را خریدار کرد

گاز در واحدهای تولیدی بخش فولاد شرایط تولید به مراتب سخت‌تر و شرایط نقدینگی برای فولادکاران وخیم‌تر خواهد شد. **افزایش ۹۸ درصدی میزان تقاضا در بازار فیزیکی**
بررسی معاملات شمش فولادی در بورس کالا نشان می‌دهد که میزان تقاضا در روز معاملات ۱۴ آذرماه نسبت به هفته گذشته حدود ۹۸ درصد افزایش داشته و شاید نوید این را داشته باشد که روند کاهشی شمش به پایان رسیده و کف قیمت کانال ۱۷ هزار تومان بود. برای بی بردن به آینده بازار فولاد باید به انتظار معاملات میلگرد در بازار فیزیکی نشست. با قیمت فعلی شمش پیش‌بینی می‌شود میلگرد در معاملات میلگرد با قیمت ۲۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم مورد دواوستد قرار گیرد که قیمت نهایی آن به ۲۲ هزار تومان می‌رسد. بنابراین کاهش قیمت شمش فولادی در رینگ صنعتی تأثیر چندانی بر قیمت تمام‌شده میلگرد نخواهد گذاشت و از این رو پیش‌بینی می‌شود که قیمت محصول را نیز مجددا کاهش دهند و با نرخ ۱۹ هزار و ۲۰۰ تومان عرضه کنند که قیمت نهایی به ۲۱ هزار تومان می‌رسد و همچنان این تفاوت قیمت‌ها بین مواد اولیه و محصول نهایی به‌صرفه نیست. بنابراین زمانی که قیمت در معاملات بورس کالا بالاتر از بازار باشد، در نتیجه میزان انگیزه و اشتیاق برای خرید از تالار معدنی و صنعتی به‌شدت کاهش می‌یابد و ادامه این روند رکود را به بخش فولاد تزریق کرده است. در حال حاضر بازار جهانی در آرامش نسبی به سر می‌برد که اخبار ناشی از آغاز اپیدمی بیماری تنفسی جدید در چین می‌تواند به عنوان عامل برهم‌زننده بازارهای جهانی عمل کند. از آنجا که بازار داخلی بخش فولاد در تنگنای رکود به دام افتاده است، بسیاری از تحلیلگران معتقدند که گذار از تقویت معاملات بین‌المللی می‌تواند به‌عنوان ناچای این صنعت ظاهر شود و بازار فعلی جهانی یک موقعیت مناسب برای تجار ایرانی است که تحریم این موقعیت را نیز از فولادکاران سلب کرده است. همچنین در صورت جدی شدن شیوع بیماری در چین، شرایط صادرات سخت‌تر خواهد شد و بهبود بازار داخلی فولاد و خروج از رکود عملاً به بن‌بست به دام خواهد افتاد.

با نزدیک شدن به پایان سال جاری میلادی، بازار کامودیتی‌ها به‌ویژه فولاد در شرایط مطلوبی به سر می‌برد، به طوری که هم‌زمان با انبارسازی چینی‌ها و افزایش میزان تقاضا، قیمت‌ها نیز در کانال افزایشی قرار گرفتند. با این حال، قیمت فولاد در بازار داخلی همچنان در فاز کاهشی است و از این رو طویران تقاضا افزایش یافته و رشد ۹۸ درصدی میزان تقاضا در روز معاملاتی هفته جاری نسبت به هفته گذشته این نوید را می‌دهد که طی هفته‌های آتی بخش فولاد شرایط بهتری را تجربه خواهد کرد، این در حالی است که شمش فولاد کمترین قیمت طی ۱۰ ماه گذشته را تجربه کرده است. بررسی معاملات تالار صنعتی و معدنی در بورس کالای ایران نشان می‌دهد که شمش فولادی طی چند هفته اخیر از نظر قیمتی و میزان عرضه و معاملات شرایط مطلوبی داشته است که ادامه این روند صنعتگران و فعالان حوزه فولاد را نگران می‌کند. نوردکاران به‌عنوان مشتریان شمش فولادی در بورس کالا همچنان با تناقض قیمتی بین مواد اولیه و محصول نهایی مواجه هستند، به طوری که قیمت نهایی میلگرد با احتساب هزینه حمل و تولید بیش از قیمت مواد اولیه مورد نیاز تمام می‌شود و از این رو تولیدکنندگان مقاطع طولیل اشتیاقی به خرید شمش‌های عرضه‌شده در بورس کالا ندارد. شمش فولادی بورس کالا روز دوشنبه ۱۲ آذرماه در کانال ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومانی در رینگ صنعت عرضه شد که قیمت نهایی آن با احتساب مالیات ارزش افزوده به ۱۹ هزار تومان می‌رسد و با این قیمت مواد اولیه تولید محصول تحت هیچ شرایطی مقرون به صرفه نیست و کاهش قیمت شمش در بازار فیزیکی کمکی به نوردکاران نمی‌کند؛ چراکه تولیدکنندگان مقاطع طولیل با مشکلاتی همچون کاهش نقدینگی و سررسید چک‌های تجار، سررسید خریدهای اعتباری، رقابت منفی در بخش صادرات و ارزان‌فروشی توسط کارخانه‌های مختلف دست‌وپنجه نرم می‌کنند که موجب شده است بخش فولاد از رونق بیفتد. طرفی با نزدیک شدن به فصل سرما و آغاز محدودیت‌ها و قطعی

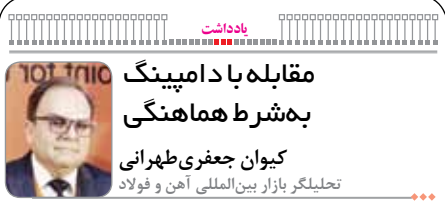
افزایش تولید جهانی آهن خام

با توجه به داده‌های منتشر شده، میزان تولید جهانی آهن خام از ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ حدود ۱.۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است. سرب سبب جهانی فولاد (Ukrmetallurg) استفاده به داده‌های این انجمن قیمت‌های اعلام کرد تولید آهن خام در ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ به ۱.۱۹۰ میلیارد تن رسیده است. این در حالی است که میزان تولید جهانی آهن خام در ۱۰ ماه نخست ۲۰۲۳ حدود ۱.۸ درصد نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است. فعالان بازار در روز یکشنبه (۲۶ نوامبر) اعلام کردند تولید جهانی آهن خام در ماه اکتبر ۲۰۲۳ به ۱۱۵.۴ میلیون تن رسیده است. این در حالی است که میزان تولید جهانی آهن خام در ماه اکتبر ۲۰۲۳ حدود ۰.۷ درصد کمتر از سال قبل و ۰.۷ درصد کمتر از ماه قبل گزارش شده است. به نقل از چندین منبع خبری، تولید جهانی آهن خام به روش کوره بلند برای ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ بالغ بر ۱.۰۹۱ میلیارد تن و به روش آهن اسفنجی حدود ۹۸.۷۳ میلیون تن بوده است. در این میان معامله گران گزارش دادند بزرگترین کشورهای تولیدکننده آهن خام در ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ شامل ایران، هند، روسیه، هند، برزیل و چین است. در ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ حدود ۷۴۴.۷۵ میلیون تن آهن خام تولید کرد که نسبت به مدت مشابه در سال قبل ۲.۳ درصد افزایش یافته است. به نقل از برخی منابع خبری، میزان آهن خام تولید شده در بهارات (هند) در ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ حدود ۱۱۱.۸۲ میلیون تن بوده است. که نسبت به سال قبل با افزایش ۱۱ درصدی همراه بوده است. معامله گران اعلام کردند کشور ژاپن در ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ حدود ۵۲.۹۴ میلیون تن آهن خام تولید کرد که نسبت به مدت مشابه در سال قبل ۱.۹ درصد افت داشته است. همچنین تحلیل گران بازار اعلام کردند اوکراین برای ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۳ حدود ۴.۹۱ میلیون تن آهن خام تولید کرد که ۱۵.۵ درصد کمتر از مدت مشابه در سال ۲۰۲۲ بود. بنابراین طبق بررسی‌های انجام شده، کشور اوکراین در رتبه بندی تولیدکنندگان جهانی آهن در رتبه شانزدهم قرار دارد.

مقابله با دامپینگ به‌شرف هماهنگی

کیوان جعفری‌طهرانی

تخلیلمگر بازار بین‌المللی آهن و فولاد

هیچ‌کس منکر اهمیت تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده فولاد نیست و همه می‌دانند هر چقدر به‌سمت محصولات پایین‌دستی برویم، ارزش کالا بیشتر می‌شود و خود به خود آرزواری هم بیشتر می‌شود، بنابراین فراوری اهمیت قابل‌توجهی دارد، اما موردی که بارها به آن اشاره شده، این است که بازار به ما دیکته می‌کند که چه محصولی را می‌توان صادر کرد و چه محصولی خریدار نندارد، بنابراین، نمی‌توان انتظار داشت که مشتریان خارجی برای خرید هر محصولی که در زنجیره تولید به‌دست می‌آوریم، صف کشیده باشند و از آن استقبال کنند.فراورش نباید کرد که به‌علت مشکلات تحریمی محدودیت‌های زیادی وجود دارد. از سوی دیگر، کشورهای جنوب‌شرق آسیا از ما محصولات میانی مانند بیلت و اسلب و اسلپ خریداری می‌کنند و روی واردات محصولات نهایی مانند میلگرد و ورق عوارض وارداتی بسته‌اند که اصطلاحاً به آن countervailing duty یا «عوارض تعادلسی یا جبرانی» می‌گویند. مفهوم این عبارت که برای واردات به کار برده می‌شود، این است که دولت نرخ تولیدکنندگان داخل کشور را با نرخ محصول وارداتی مقایسه می‌کند و اگر محصول وارداتی ارزان‌تر باشد که اصطلاحاً آن را دامپینگ قیمتی می‌گویند، عوارضی برای واردات آن محصول در نظر می‌گیرند که هزینه محصول وارداتی از نرخ تولید داخل بیشتر می‌شود و به این ترتیب، از تولیدکننده داخلی حمایت می‌کنند. این کاری است که ایران هم بارها انجام داده و البته بعضی وقت‌ها هم از آن غافل شده است.به‌گمان‌من، باید برای حفظ بازار و ادامه روند صادرات مجموعه‌ای از محصولات پایین‌دستی، میانی و حتی بالادستی را صادر کنیم. در شرایطی که مازاد نیاز داخلی وجود دارد، باید امکان صادرات از کنسائتره، گندله، آهن‌اسفنجی گرفته تا بریکت گرم یا HBI، بیلت و اسلب وجود داشته باشد. به‌طبع هرچقدر به طرف محصول فراوری‌شده برویم، ارزش‌افزوده بالاتری ایجاد خواهد شد، اما به‌شرطی که بازار کشورهای هدف هم استقبال کنند و حاضر باشند از ما خرید کنند.مشتریان محصولات پایین‌دستی ما، مثل میلگرد، بیشتر در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، عراق و شمال آفریقا قرار دارند، اما این مشتریان دائمی نیستند. به‌عبارت‌دیگر، تنها تأمین‌کننده این محصولات ما نیستیم و کشورهای دیگر هم سهمی از این بازار هدف کسب کرده‌اند. بنابراین حتی اگر بتوانیم از نظر نرخ با آنها رقابت کنیم، به‌دلیل تحریم مبادلات بانکی و ممنوعیت پرداخت از طریق اعتبار اسنادی، باز هم در دادوستد مشکلات فراوانی پیش‌رو داریم. موارد زیادی وجود داشته است که مشتریان سنتی ما، امکان خرید از ایران نداشته‌اند. درحال‌حاضر، شرکت‌های دولتی چین هم نمی‌توانند از ایران خرید کنند، چون شرایط تحریم محدودیت‌های زیادی برای آنها ایجاد کرده است و خریداران تنها تاجار و بازرگانان مستقل بخش خصوصی این کشور هستند. به‌این ترتیب، باید توجه به شرایط موجودی بخش حفظ بازار صادراتی خود ملیف کنیم از تولیدات معدنی راه، از بالادستی گرفته تا میان‌دستی و پایین دستی در سبد کالای صادراتی داشته باشیم.در سند توسعه هفتم در موضوع فراوری تأکید بسیاری شده است اما مهم‌ترین مانعی که در مسیر تولید فراوری فولاد، مثل جاده، بندر، برق، گاز و… است، با مشکلات جدی روبه‌رو هستیم. در واقع، اگر برای توسعه زیرساخت‌ها، تأمین گاز، تأسیس نیروگاه‌های جدید با استفاده از سوخت غیرفسیلی و انرژی خورشیدی، جاده‌سازی، توسعه شبکه ریلی و بنادر اقدامی جدید و غیره انجام ندهیم، خود به خود در توسعه زنجیره ارزش فولاد با مشکل روبه‌رو می‌شویم؛ حل تمامی این مشکلات در گرو حل مشکل نقدینگی است. البته بخش خصوصی تاحدی می‌تواند به ایجاد گشایش در این زمینه کمک کند، اما باز هم چوالبگوی نیاز کشور نیست و باید راهکاری برای جذب سرمایه و راه‌اندازی این پروژه‌های زیرساختی اندیشید.ما باید در زمینه بازارپایایی بین‌المللی به‌گونه‌ای عمل کنیم که هماهنگی کاملی بین بخش خصوصی و دولتی ایجاد شود. واقعیت این است که صادرات کالاها، به‌ویژه محصولات زنجیره ارزش فولاد کشور از صنایع پایین‌دستی گرفته تا ابتدای زنجیره از طریق بخش خصوصی انجام می‌گیرد و بیشتر خریداران در مزایده‌هایی که به شکل دولتی برگزار می‌شود، فعالان بخش خصوصی و حتی joint venture یا بخش خصوصی در مزایده‌ها شرکت می‌کنند. بنابراین دولت باید با شناخت کامل از «فصل خوب کاری»، محدودیت‌های صادراتی را در آن برهه از زمان از پیش پای بخش خصوصی بردارد تا این فرصت‌ها را از دست ندهیم. منظور از فصل خوب کاری، همان بازار صادراتی و نیازهایی است که در بازار بین‌المللی وجود دارد.

***

این روزها همچنان خبر بررسی برنامه هفتم توسعه از مجلس به‌گوش می‌رسد، اما نکته اینجاست که در بخش معدن هنوز سخنی از اصلاح موارد متناقض شنیده نمی‌شود. به‌عنوان‌مثال، در میان اهداف و اولویت‌های برنامه هفتم توسعه مواردی دیده می‌شود که به‌نظر ارتباطی طولی با همدیگر دارند و تحقق هر یک در گرو عملی شدن دیگری است و بنده‌ای زیر از جمله این موارد است: «در نظر گرفتن رشد ۱۳ درصدی برای معدن» همزمان با تأکید بر «جلوگیری از خام‌فروشی»، «اجرای طرح‌های عظیم اقتصادی ملی، پیشران، زیرساختی، روزآمد و مبتنی بر آینده‌نگری» همزمان با تدوین «سند آمایش سرزمین» است یا «افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش» در حالی که پیش‌نیاز آن یعنی «حمایت حقوقی و قضایی از سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی و بهبود محیط کسب‌وکار» هنوز محقق نشده است. در گزارش امروز «روزگار معدن» از پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدنی و علی سلگی، کارشناس و فعال معدنی، خواستیم بانه چه از ایراد بر برنامه هفتم در حوزه معدن، چشم‌انداز خود را درباره تحقق برنامه‌های توسعه هفتم در بخش معدن بیان کنند.

معدن خوش درخشد

پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدنی: در برنامه‌های قبلی توسعه کشور به‌ویژه برنامه‌هایی که در زمان دولت‌های نهم و دهم نوشته شد، واژه معدن بیشتر از ۲ یا ۳ بار تکرار نشده بود و تئو خود حدیث مفصل خوبی داشت که به بخش معدنی در برنامه چند هزار صفحه‌ای تنها ۳ یا ۴ بار نامی از معدن برده می‌شود، روشن است که مسئولان و برنامه‌ریزان دیدگاه درستی درباره معدن ندارند. اما با تمام این کم‌فیلدهایی که به بخش معدنی و صنایع معدنی شده، به‌عقیده‌من تاکنون این حوزه خوش درخشیده است. شاید یکی از ایرادهای مهم این است که در بسیاری از آمارها صنایع معدنی چون فولاد، سیمان و صنایع معدنی از این دست را از بخش معدن جدا کرده‌اند، در حالی که این بسته با هم معنا پیدا می‌کند.

جایگاه شایسته

اگر در نظر بگیریم که نقش معدن بیش از یک تا ۳ درصد در تولید ناخالص داخلی است، باز هم این سوال وجود دارد که معدن با همه ظرفیت‌هایی که دارد، چرا نقش و جایگاه شایسته خود را به‌دست نیاورده است. پاسخ این است: همان‌طوری که پیش از این هم اشاره شد، معدن در سپهر فکری سیاست‌گذاران کشور آن نقش اساسی را هرگز نداشته و شاید تنها در چند سال اخیر این شرایط ایجاد شده که به‌واسطه آنگ دانفت و به‌دلیل ظهور فناوری‌های نوبی، که بخش معدن را به‌شدت ارتقا داده، این بخش کم‌کم مورد توجه قرار گرفته است و شاید بتوان گفت در ۱۰ سال اخیر به‌مرور شاهد پررنگ‌تر شدن این توجه هستیم. به هر حال، سبطره بخش نفت بر اقتصاد کشور و همین‌طور سبطره بخش‌هایی مانند کشاورزی، خودروسازی، مسکن، راه‌سازی و… در برنامه‌های توسعه کشور، بخش معدن را در حاشیه توجه داشتند و این بارها بزرگی بود که در برنامه‌های قبلی رخ داده بود.

دست‌انداز در مسیر

در صحبت‌های قبلی خود بارها به این نکته اشاره کرده‌ام که همواره شعارهای خوبی مطرح می‌شود، اما سوال اینجاست که دسترسی و تحقق این شعارها چگونه مقصور است. جلوگیری از خام‌فروشی حرف بسیار خوبی است، اما در کنار آن، ما باید مزیت نسبی خودمان را هم در بازارهای بین‌المللی بسنجیم. آیا برای ما مقرون به صرفه است که پالایشگاه ذوب مس و پالایشگاه مس کاتودی را در هر معدن بزرگ خود احداث کنیم یا اینکه ما

معدن و صنایع معدنی

داده‌های اقتصادی غرب و شرق همچنان حامی رشد نرخ در بازار فلز سرخ است. با این حال، خروج بخشی از معامله‌گران از این بازار طرف روزهای پایانی ماه نوامبر باعث شد تا روند صعود مس به راند پایانی نزدیک شود.

به گزارش بیرونی‌ها به نقل از «کوپران»، فلز سرخ ظرف سومین هفته از ماه نوامبر تا ۳۰۷۸دلار به ازای هر پوند عقب‌نشینی قیمتی داشت و از بالاترین نرخ ثبت‌شده برای این فلز در بازه دوماهه که ظرف روز ۲۱ نوامبر و در محدوده ۳۰۸۱دلاری کسب شده بود فاصله گرفت. با وجود این، بازده این فلز در بازه هفتگی، ماهانه و حتی سالانه مثبت باقی ماند. روند کاهش قیمت در بازار فلز سرخ ظرف ساعات ابتدایی بازگشایی بازار در روز دوشنبه ۲۷نوامبر نیز ادامه یافت، به نحوی که تا اواسط این روز فلز سرخ در معاملات آتی کامکس آمریکا با ثبت کاهش ۰.۳۷ درصدی به ۲۰۷۷دلار به ازای هر

پایان روند صعودی مس

پوند رسید. در معاملات آتی کامکس آمریکا تا روز جمعه ۲۴نوامبر هر پوند مس تا ۳۰۷۸دلار به ازای هر پوند عقب‌نشینی قیمتی داشت؛ این در حالی بود که ظرف روزهای ابتدایی همین هفته این فلز در همین بازار تا نرخ ۳۰۸۱دلار به ازای هر پوند نیز رشد قیمتی را ثبت کرده بود، اما نوسان شاخص دلار آمریکا و کاهش جزئی در پرمیوم فروش مس از سوی برخی معادن بزرگ این فلز باعث شد تا فلز سرخ از اوج قیمت دوماه اخیر خود عقب بنشینند. با این حال همچنان بازده هفتگی آن مثبت ۱.۳درصد باقی ماند. فلز سرخ در بازه ماهانه رشد ۵.۹درصدی و در بازه سالانه افزایش ۴.۲۶درصدی را در معاملات آتی کامکس آمریکا به ثبت رسانده است. این رشد قیمتی از تضعیف شاخص دلار آمریکا در بازه ماهانه و سالانه و همچنین رشد تقاضا از سوی چین

در گزارش «روزگار معدن» درباره چشم‌انداز حوزه معدن در بر نامه هفتم در مطرح شد

ضعف در سایه غفلت ۱۰۰ساله

کینا جاودانی

اگر کنسائتره را به کشورهای همسایه بفرستیم که صاحب این کارخانجات هستند و دوباره از آنها تهیه کنیم، برای ما درآمد بیشتری خواهد داشت؛ بنابراین نیاز نیست در همه بخش‌های معدنی کشور تا انتهای زنجیره پیش برویم. بدون هیچ تردیدی، تبدیل ماده خام به کنسائتره امری کاملاً درست است، اما اینکه الزام وجود داشته باشد که در هر معدنی با هر ظرفیتی یک کارخانه فراوری تأسیس بشود، نادرست است.باید برای این موضوع فکری جدی و درست و همواره این نکته را مدنظر داشته باشیم که به‌خاطر فناوری‌های ضعیفی که در برنامه‌های پیشین مورداستفاده قرار گرفت و متأسفانه همچنان این روال ادامه دارد و میزان مصرف آب و انرژی به‌ویژه در صنایع پایین‌دستی و صنایع اوسط، هنوز بالاتر از استانداردهای جهانی است و در این زمینه، دچار مشکلات جدی هستیم. پس باید این نکته را مدنظر قرار دهیم که به‌شکل شعاری، با همه‌چیز برخورد نکنیم. فناوری خود را ارتقا ندهیم که به‌خاطر فناوری‌های ضعیفی که لازم نیست تا همه جای کشور، کارخانجات ذوب و فولاد احداث کنیم و تا آخر زنجیره پیش برویم.

چالش‌های فولاد

موضوعی که اهمیت فراوانی دارد، بحث توسعه فناوری و تلاش برای ارتقای کشور به فناوری نسل ۴ و آماده شدن برای بهره‌مندی از فناوری نسل ۵ است.تا هنگامی که ما از فناوری نسل ۲ و ۳ استفاده می‌کنیم، نمی‌توانیم به‌طور جدی صنایع معدنی خودمان را در مسیر پیشرفت قرار دهیم.تا زمانی که هنوز ارتباطات بین‌المللی کشور دچار مشکل است و با قدرتمندترین کشورهای دنیا که صاحب فناوری برتر در حوزه معدنکاری هستند، هیچ‌گونه ارتباطی نداریم و نمی‌توانیم فناوری روز را وارد کشور کنیم، ماشین‌آلات و تجهیزات صنایع کشور را روزآمد کنیم و از بخش اکتشاف تا فراوری و ذوب مزیت نسبی و برتری راقت در بازار منطقه‌ای

علی سلگی، کارشناس و فعال معدنی: با توجه به اینکه ایران در ۱۰۰ سال گذشته همواره به اندازه‌های نفتی متکی بوده و همواره این ماده به‌عنوان منبع اصلی درآمد کشور در نظر گرفته شده و میزان درآمدهای حاصل از نفت و مشتقات نفتی هم فراوان بوده است، بنابراین در طول زمان سایر وجوه اقتصادی کشور از جمله بخش صنعت، کشاورزی و سیاست‌های نادرست چندانی قرار نگرفته‌اند و دلیل اصلی آن هم، این بوده که نفت همواره توانسته است نیازهای کلان کشور را برطرف کند. بنابراین، یکی اصلی‌ترین پارامترهای تأثیر اندک یک تا ۳ درصدی معدن در تولید ناخالص داخلی وجود نفت در کشور است و برای همین، به جز در ۲۰ سال اخیر که کشورها برنامه‌های توسعه معدن هم داشته است تا پیش از این هیچ‌گاه اکتشافات

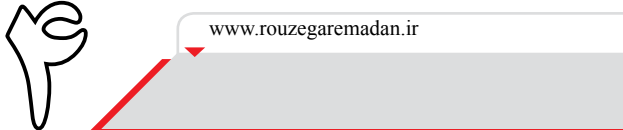
می‌توانیم از آنها استفاده بسیار خوبی را داشته باشیم. حرف من پیش از این هم این بود که با اصلاح سیاست‌های کشور می‌توانیم ظرف ۱۰ سال حتی کره‌جنوبی را هم پشت‌سر بگذاریم. این اتفاق واقعا شدنی است. اگر از دیدگاه قوانین داخلی و بین‌المللی، بهبود ارتباطات خارجی و بحث تصدی‌گری دولت مشکلات خود را حل کنیم و موضوعاتی که تبدیل به گره‌های کور سیاسی شده‌اند و در حوزه کارشناسی و اقتصادی محلی از اعراب ندارند، باز شوند، ایران کشور بسیار جذابی برای همه سرمایه‌گذاران و شرکتهای بزرگ دنیا خواهد بود. به‌عنوان‌مثال، ریوینتنو بی‌اچ‌پی، آنگلو امریکن و بسیاری دیگر از ابرشرکت‌های معدنی بسیار علاقه‌مند هستند که در کشور ما فعالیت کنند. این شرکت‌ها در کشور ما سابقه فعالیت دارند و می‌دانند کنسراهایی که در ایران کشف کرده‌اند، به ذخایر ارزنده‌ای در کلاس جهانی تبدیل شده است و بخش خصوصی کشور ما هم در زمانی که درها تا حدودی باز بود، با این شرکت‌های همکاری و به پیشرفت‌هایی دست پیدا کرد. در واقع، این ظرفیت در ایران سا وجود دارد و به‌یقین جای کار زیادی وجود دارد و ما باید این را هم در نظر داشته باشیم که کشور ما دارای مزیت‌های نسبی قابل‌توجهی است که بسیاری فاقد آن هستند. به‌عنوان‌مثال، جاده‌سازی گسترده‌ای که در کشور ما انجام شده، دسترسی به بسیاری از محدوده‌های معدنی را آسان کرده است. گسترش شبکه توزیع برق گاز و انرژی از ویژگی‌هایی است که نباید از آن غفلت کرد.به‌گمان من، مشکل توسعه ایران در همه بخش‌ها از جمله معدن، وجود دارد و در مواردی ناشی از سیاست‌های نادرست داخلی و خارجی است که اگر این مسائل رفع شوند، معدن ایران پراحتی شکوفا خواهد شد، به‌ویژه در بخش معدن که ظرفیت‌های ارزشمندی دارد.

مشاودش نفت

علاقه‌مند هستند که با بازارهای بین‌المللی فقط خریدار محصول نهایی نیستند و بهترین نوع دادوستد، فروش بخشی از ماده خام به‌همراه محصولات تولیدی است. یعنی فعال صادراتی باید در هر دو بازار حضور داشته باشد و در هر دو زمینه فعالیت کند. به‌عقیده‌من، اگر درصدی فروش ماده معدنی به‌صورت خام هم در پروتکل‌ها و نامه‌های تجاری وجود داشته باشد، این کار باعث توفیق بیشتر در کسب درآمدهای نهایی حاصل از معدنکاری می‌شود، اما تمرکز باید بر استفاده از مواد خام در صنایع داخلی باشد و توسعه زنجیره ارزش که می‌تواند باعث درآمد بیشتر کشور در نتیجه افزایش زنجیره ارزش شود.

تقاضای کاذب

در طول یکی دو سال اخیر، حجمه‌ای از سوی علاقه‌مندان معدنکاری در کشور رخ داده و تقاضاهای زیادی برای کار در حوزه معدن ایجاد شده که برخی از این تقاضاها، کاذب و برخی دیگر واقعی است. به‌عبارت ساده‌تر، بسیاری از شرکته‌ها در حوزه فعالیت تخصصی‌شان معدن هم نیست، علاقه‌مند هستند که در حوزه‌های معدنی هم فعالیت کنند و همین افزایش تقاضا، باعث رشد نرخ محدوده‌های اکتشافی و معدنی شده است. این رشد تورمی بیش از نرم، پدیده پرخطری است، زیرا تورم موجود سود معدنکاری را به‌شدت کاهش می‌دهد و سرمایه‌گذاری در حوزه معدن را از محدوده اقتصادی بودن خارج می‌کند.

www.rouzegaremadan.ir

حمایت می‌شود.

شاخص دلار آمریکا تا اواسط ظرف روزهای پایانی ماه نوامبر در کانال ۱۰۳واحدی نوسان داشت.

این شاخص ظرف روز دوشنبه ۲۷نوامبر به ۱۰۳.۳واحد عقب نشست؛ این در حالی است که ظرف زمان مشابه در سال گذشته این شاخص در محدوده ۱۰۶.۸واحدی نوسان داشت. به این ترتیب در بازه سالانه شاخص دلار آمریکا افت ۳.۱۸درصدی داشته است، کاهش ارزش شاخص دلار آمریکا تمایل برای نگهداری دلار را کاهش داده و با سقوط سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در سایر دارایی‌ها، زمینه رشد قیمتی را در اختیار کامودیتی‌ها قرار می‌دهد. به این ترتیب عقب‌نشینی شاخص دلار به سود فلزاتی نظیر مس تمام شده است.

یعنی اینکه اگر تورم‌ها در حوزه معدنی به‌صورت افسار‌گسیخته کنونی ادامه پیدا کند، متقاضی ثبت محدوده معدنی، این قیمت‌های بسیار گزاف توجیه اقتصادی پیدا نمی‌کند. معمولاً IRR (میزان متوسط میزان بازده سالانه یک طرح تجاری) در کارهای معدنی بین ۲۵ تا ۴۵ درصد در نوسان است و اگر تکنانه‌های افزایش نرخ به‌گونه‌ای باشد که ۲۰ یا ۳۰ درصد از این مقدار را کاهش دهد، معدنکاری سود خاصی نخواهد داشت و ریسک سرمایه‌گذاری و فعالیت معدنی به‌ازای درآمدهای ۱۰ تا ۱۵ درصدی قابل‌توجه نخواهد بود که می‌تواند بسیار آسیب‌زا باشد. بنابراین، لازم است در این زمینه هم دولت یا نهادهای نظارتی، اقدامات لازم را به‌عمل آورند تا با سامانه‌هایی را برای این‌ کار اختصاص دهند تا تورم، در بخش معدنکاری کنترل شود. در غیر این صورت باعث آسیب‌های جدی به حوزه معدنکاری وارد خواهد شد.جهش ۴برابری تأثیر بخش معدن در تولید ناخالص داخلی یعنی آن را از ۳ درصد به ۱۲ درصد جهش دهیم که در برنامه کوتاه‌مدت پنج‌ساله قطعاً امکان‌پذیر نیست. اساس جهش در حوزه معدنکاری با بهبود چند پارامتر امکان‌پذیر خواهد شد. اول این است که ما بتوانیم مدیریت و رهبری زنجیره معدنکاری را به‌شکل پیش بربریم که در درجه اول زمانبسر، هزینه‌بر و وقت‌گیر بودن آن را کنترل کنیم. چیزی که امروز در حال رخ دادن است، به‌شدت نادرست و در حد فاجعه است. باید در برنامه پنجم توسعه توجه ویژه‌ای به آن معدنکاری بگذارد، حداقل باید ماه‌ها برای دریافت مجوزهای مربوطه و راه‌های اداری زمان صرف کند. به‌گمان‌من، این یکی از مهم‌ترین اقداماتی است که باید در برنامه پنجم توسعه توجه ویژه‌ای به آن مبذول و موانع و مشکلات پیش‌روی آن مرتفع شود تا از اساس بستر سرمایه‌گذاری فراهم آید.

فراز سرمایه

دیگر اینکه، چالش سرمایه‌گذاری بسیار جدی است. پس باید تمهیداتی اندیشید که از سرمایه‌های داخلی به‌نحو فوآگیری برای توسعه معدنکاری استفاده کرد. از سوی دیگر، جذب منابع مالی خارجی و سرمایه‌گذاران کشورهای دیگر ضروری است.حال که اقبال عمومی به سرمایه‌گذاری در حوزه معدن وارد شده، باید آن را سرمایه‌گذاران خارجی را هم تشویق کرد که سرمایه‌گذاران خارجی را هم تشویق در حضور در این بخش کنیم. درحال‌حاضر حدود ۱۰ هزار معدن بلاکلیف داریم که باید اینها وارد چرخه تولید بشوند، پس نیاز است که در این بخش سرمایه‌گذاری زیادی انجام گیرد.ما در شرایط فعلی برای راه‌اندازی هر معدن چیزی حدود ۳۰ الی ۶۰ میلیارد تومان هم در نظر بگیریم، عدد بسیار بزرگی برای راه‌اندازی این‌ تعداد معدن را‌کند باید وارد حوزه معدن شود. این اعداد در قدم اول و در حوزه اکتشاف موردنیاز است و به‌عبارت‌دیگر، چیزی حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ همت در حوزه اکتشاف برای راه‌اندازی این ۱۰هزار محدوده معدنی لازم خواهد بود. بنابراین، بسیار خوب‌بینانه و ساده‌انگارانه خواهد بود، اگر فرض را بر این بگذاریم که می‌توانیم بدون چاره‌اندیشی برای حل این معضلات، جهش‌های نظمی در حوزه معدن وجود آوریم. موضوع اول تسهیل معدنکاری از طریق مدیریت بهینه، صحیح و درست در حوزه معدنکاری است. دیگر جذب سرمایه‌گذار خارجی به این حوزه است. اگر این دو مورد را بتوانیم به‌خوبی انجام دهیم، قطعاً شاهد تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه خواهیم بود. اما بانه چه به‌شرایطی که درحال‌حاضر در حوزه معدنکاری وجود دارد، تحقق برنامه را در حدود ۵۰ الی ۶۰ درصد پیش‌بینی می‌کنم.

کلام آخر

پیش از دستیابی به اهداف برنامه هفتم توسعه باید تکلیف کشور در برخی از حوزه‌ها، از جمله مسائل خارجی‌ی روشن شود و وقتی تکلیف روشن شد، آنگاه می‌توان براساس همین شرایط برنامه‌ریزی کرد تا اهداف آرمان‌گرایانه و رویایی نباشد.

وزارت مسکن دلخوش به کاهش قیمت محصولات فولادی

افزود: همچنین ناگفته نماند که دولت تا امروز مولفه‌های تولید و قیمت تمام شده حامل‌های انرژی را کاهش نداده است. کما یکه از این اقدامات، توسعه دولت غیرکارشناسی شده و هیجانی هستند.نادر سلیمانی با اشاره به پیشنهاد وزارت مسکن در راستای کاهش قیمت برخی کالاها اظهار کرد: وزارت مسکن به دنبال این است که محصولاتی مانند میلگرد و تیرآهن را ارزان کند که البته میزان آن منخص نیست. از طرفی در چند سال اخیر، با افزایش ۲۵ برابری قیمت گاز، رشد ۳۰ برابری قیمت برق و سایر عوامل تأثیرگذار، نرخ متوسط تمام شده یک کیلوگرم شمش حداقل به حدود ۱۸ تا ۱۹ هزار تومان رسیده است.رئیس هیئت اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد

رئیس هیئت اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت:

با توجه به شرایط موجود، به نظر می‌رسد تصمیماتی که دولت در زمینه قیمت‌گذاری فولاد می‌گیرد، تصمیمات غیرکارشناسی شده و هیجانی هستند.نادر سلیمانی با اشاره به پیشنهاد وزارت مسکن در راستای کاهش قیمت برخی کالاها اظهار کرد: وزارت مسکن به دنبال این است که محصولاتی مانند میلگرد و تیرآهن را ارزان کند که البته میزان آن منخص نیست. از طرفی در چند سال اخیر، با افزایش ۲۵ برابری قیمت گاز، رشد ۳۰ برابری قیمت برق و سایر عوامل تأثیرگذار، نرخ متوسط تمام شده یک کیلوگرم شمش حداقل به حدود ۱۸ تا ۱۹ هزار تومان رسیده است.رئیس هیئت اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد

اهدای تندیس رضایتمندی مشتری به شرکت فولاد هر مزگان

شرکت فولاد هرمزگان در سیزدهمین اجلاس سراسری رضایتمندی

مشتری موفق به دریافت تندیس رضایتمندی مشتری شده‌به گزارش روزگار معدن به نقل از روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، سیزدهمین اجلاس سراسری رضایتمندی مشتری با حضور جمعی از مسئولان دولتی، مدیران شرکت‌های بزرگ و فعالان حوزه تجارت و کسب و کار با هدف تجلیل از برندهای مشتری‌مدار و مسئولیت‌پذیر در مرکز همایش‌های بین‌المللی صداوسیما برگزار شد.

از جمله محورهای برگزاری این همایش می‌توان آشنایی با تکنیک‌های جهانی تعامل با مشتریان و ذی‌نفعان بنگاه‌ها، مزایای به کارگیری ارتباط صحیح با مشتری و مشتری‌محوری در سازمان‌ها، شناسایی شاخص رضایت پرسنل و مشتری بر افزایش سود سازمان‌ها، شناخت نقش رضایتمندی مشتریان در چالش‌های کسب و کار، آشنایی با متدهای جهانی CRM و CSM و چگونگی کاهش فاصله

به گزارش روزگار معدن در راستای توافق ۲۰۱۹، ایالات متحده بر اهمیت نظارت دقیق بر افزایش واردات فولاد و آلومینیوم از مکزیک به ایالات متحده تأکید کرد و در سال ۲۰۲۲، واردات فولاد از مکزیک ۷۲ درصد افزایش یافت.واردات شمش‌های تقویت‌کننده نسبت به میانگین تاریخی ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ به میزان خیره‌کننده ۳۰۰ درصد افزایش یافته است. نگرانی‌ها مبنی بر اینکه صنعت فولاد مکزیک با صادرات فولاد از کشورهای مشمول تعرفه‌های بخش ۲۳۲ ایالات متحده از وضعیت خود تحت توافق بهره‌برداری می‌کند، وجود دارد. علاوه بر این، واردات آلومینیوم از مکزیک ۸۶ درصد نسبت به سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است.

تعرفه‌های فولاد و آلومینیوم می‌تواند دوباره اعمال شود
در صورت ادامه افزایش واردات، ممکن است تعرفه‌ها مجدداً اعمال شود و منجر به گفت

آیا تعرفه‌های فولاد آمریکا بر ای مکزیک باز می‌گردد؟

وگوها و اقدامات تلافی جویانه احتمالی شود. به عنوان بخشی از توافق آمریکا و مکزیک برای حذف تعرفه‌های ۲۵ درصدی فولاد و ۱۰ درصدی آلومینیوم، اعلام شد که کشور واردکننده می‌تواند در صورتی که واردات «به میزان قابل توجهی از سطح تجارت تاریخی در طی یک دوره زمانی افزایش یابد»، با در نظر گرفتن بازار، درخواست تغییر در مفاد قرارداد کند.

کاهش نرخ بیکاری در آمریکا ادامه دارد

نرخ بیکاری آمریکا در ماه ژوئن از ۳٫۷ درصد به ۳٫۶ درصد کاهش یافت که نشان دهنده انعطاف‌پذیری اقتصاد ایالات متحده است. در نخست‌بعده فدرال رزرو در ۲۶ آوریل، این احتمال افزایش ۰٫۲۵ درصدی نرخ بهره را تقویت خواهد کرد. افزایش نرخ‌ها معمولاً برای توسعه اقتصاد و کاهش تورم انجام می‌شود که معمولاً برای کاهش بیکاری نیز انجام

موسسه مشاوره ارنست اند یانگ تحلیل کرد

بحران‌های بخش معدن در ۲۰۲۴

مهدی نجفی

جهان در سال۲۰۲۴ تنش‌های بسیاری خواهد داشت. جلد آخرین شماره مجله اکونومیست به‌وضوح از تیره‌ترشدن وضعیت جهان و احتمال ظهور دوباره ترامپیسب در آمریکا حکایت دارد، اما داستان تنها این نیست.

در بخش‌های مختلف چالش‌های بسیاری پیش‌روی صنعتگران است و در صدر آنها، مساله تامین مواد اولیه معدنی قرار دارد. معدن به‌عنوان پایه‌ای‌ترین بخش از فعالیت صنعتی، برای بسیاری از صنایع حکم یک پشتیبان امن را دارد اما ظاهراً وضعیت در سال۲۰۲۴ برای بازار کامودیتی‌های معدنی بسیار نامطمئن است و معدن‌کاران بزرگ این حوزه و کشورهای مهم در فعالیت معدنی سال‌سختی را پیش‌رو دارند.

گزارش تازه موسسه مشاوره «رنست اند یانگ» نشان می‌دهد سه بحران بزرگ پیش‌روی بخش معدن است: بحران نخست نحوه تحقق توسعه‌یاب‌دار و اهداف مرتبط با آن است. بحران دوم مساله سرمایه‌گذاری است که به معدن برای پوشش نیازهای جدید جهان قوت می‌بخشد. بحران سوم نیز مساله امنیت ساینبری در گذار به معدن کاری دیجیتال و هوشمند است.

شواهد نظرسنجی ارنست‌اند یانگ گویای افزایش سرعت تغییرات در بخش معدن در کنار اهمیت روزافزون معدن‌کاری یاب‌دار است؛ در واقع ذی‌نفعان بخش معدن اعم از سیاستگذاران دولتی یا خریداران مواد معدنی بر لزوم تعهد بخش معدن به گذار انرژی و اهداف توسعه‌یاب‌دار تأکید دارند. در بررسی اخیر ارنست‌اند یانگ، یک نکته بسیار روشن وجود دارد.

اینکه معدن‌کاران در سال۲۰۲۴ با محیط عملیاتی پیچیده‌تری مواجه خواهند شد. چالش‌ها بسیار زیاد خواهند بود، اما انعطاف‌پذیری و خلاقیت این بخش در تاریخ ثابت‌شده و ممکن است کلید نجات اقتصاد جهان باشد. این موسسه انتظار دارد که طی ۱۲ ماه آینده شاهد نوآوری، همکاری و چابکی بیشتری در بخش معدن باشد، چراکه شرکت‌های معدنی و فعالان صنعت فلزات از تغییرات مثبت استقبال می‌کنند.

در نگاه اول، رتبه‌بندی ریسک‌ها و فرصت‌های تجاری برتر در معدن و فلزات در سال۲۰۲۴ با دو سال گذشته تفاوت چندانی ندارد، اما درحالی‌که برخی از مسائل «بومیزه» «مساله پایداری» و نیز «دریافت مجوز سرمایه‌گذاری برای فعالیت‌های جدید» به‌وضوح به چالش‌های بلندمدت تبدیل شده‌اند، برخی از دیگر موارد منعکس‌کننده چالش‌های جدید بخش معدن هستند. به‌طور دقیق‌تر، معدن‌کاران برتر جهان کماکان به پیشرفت در طیف وسیعی از دست‌های پایدار تأکید می‌کنند. مهارت تغییرات آب‌وهوایی رخ می‌دهد ادامه می‌دهند اما این تلاش مکفی نیست.

در عین حال تمایل برای سرمایه‌گذاری و دریافت مجوز جهت فعالیت در پروژه‌های پرریسک و خطر به‌رغم ندوام، اندک است؛ این در حالی است که بخش معدن برای افزایش فعالیت‌ها وتولید بیشتر تحت‌فشار بازیگران متعددی در زنجیره تامین است. گزارش ارنست‌اند یانگ تأیید می‌کند تمایل بخش معدن به مقوله پایداری و اقتصاد سبز، به جلب توجه بیشتر سرمایه‌گذاران و جامعه منجر شده‌است. به‌طور کلی استفاده بهتر از منابع و تمرکز بر تاثیر مثبت فعالیت‌های پایداری مرتبط با تحقق خالص صفر کربن می‌تواند به برآورده کردن انتظارات از بخش معدن کمک کند. با این‌حال تا نقطه مطلوب و پاکسازی کامل کربن از اقتصاد جهان راه بسیار است. هم‌زمان با این وضعیت، مشخص است که

سرمایه‌گذاری در بخش معدن به‌کندی افزایش می‌یابد، هرچند بخش معدن در تلاش است تا با توسعه پهنه‌های مختلف، مواد موردنیاز گذار انرژی و تامین تقاضای فرآینده برای مواد معدنی موردنیاز جهان را تامین کند. این افزایش فعالیت، نیاز به دیجیتالی‌کردن فرآیندها را شدت داده و چالش امنیت سایبری را ایجاد کرده است. با افزایش سرعت تحول دیجیتال در بخش معدن در سراسر جهان، امنیت سایبری در حال تبدیل‌شدن به یک موضوع جدی در بین معدن‌کاران است.

این دیدگاه باعث‌شده تا تمرکز سرمایه‌گذاران از کسب سود صرف و تحقق اهداف کوتاهمدت بر بازده بلندمدت تغییر کند که این موضوع، اهمیت تبدیل وضع موجود به ثبات در خلق ارزش‌افزوده آتی به یک هدف راهبردی در بخش معدن را نشان می‌دهد. چنین رویکردی از درک اهداف خالص صفر ۲۰۵۰ در بخش معدن و بازتعریف افق‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت حکایت دارد.

این موضوع البته چالش‌هایی هم دارد. برای نمونه فشار تورمی کنونی توسعه فناوری را تسریع کرده و کمک‌کرده تا استخراج‌کنندگان معدنی بر ابزارهای دیجیتالی به‌جای فعالیت‌های معمول و سنتی تمرکز کنند. از این منظر تورم گرچه اثر منفی بخش معدن داشته، اما عامل نهائی رشد بهره‌وری شده‌است.

البته که رشد سرعت تحولات دیجیتال روی امنیت سایبری و اهمیت دوچندان آن اثرگذار بوده که امسال در رتبه‌بندی جدید است. محدودیت‌های عرضه، کاتالیزوری برای درنظرگرفتن اصول اقتصاد دایره‌ای است، با توجه به اینکه معدن‌کاران بیشتر از هر دقایق رساندن ضایعات آگاه هستند، فشار ناشی از رشد شدید هزینه نیروی کار و انرژی در سال‌های اخیر در این نمودار قابل‌دسترسی است. به‌جز این هزینه‌های فرآینده، امروزه خطرات بسیار پیچیده، به هم مرتبط و متعددی بخش معدن را تهدید می‌کنند و از آنجا که بر یکدیگر تاثیر می‌گذارند، نیازمند توجه معدن‌کاران هستند.

مدیران معدنی در این‌باره معتقدند که نسبت به گذشته درک بهتری از مسائل پایداری دارند؛ اما هنوز هم نمی‌توانند به یکباره به همه زمینه‌ها رسیدگی کنند یا همه پیچیدگی‌ها را درک کنند. با پیچیده‌ترشدن و مرتبط‌ترشدن مسائل پایداری و معدن‌کاری، پرداختن به آنها نیازمند رویکردی است که فراتر از رعایت مقررات و کنترل هزینه‌ها به حل جامع مسائل فکر کند.

براین‌مبنایار رهبران معدنی به سطح تازه‌ای از اطمینان نیاز دارند؛ یعنی در نتیجه سرمایه‌گذاری در یک حوزه، میل دارند به‌جای ایجاد مشکلات

متعدد در جای جای جامعه، ارزش واقعی و بهبودی مطلوب حاصل کنند. در این وضعیت، برنامه‌ریزی عمیق می‌تواند به هدایت اولویت‌بندی، شناسایی معاوضه‌های بالقوه و کمک به بلندمدت‌کنندگان در ایجاد تاثیر مثبت واقعی و بلندمدت کمک کند.

معدن‌کاران در ۲۰۲۴ با چه

دشواری‌هایی روبرو هستند؟

امروزه که شرکت‌ها با مسائل متعددی از مدیریت آب گرفته تا زنجیره‌های تامین اخلاقی و بسته‌شدن معدن توسط دولت دست‌وپنجه نرم می‌کنند، بررسی تصویری که معدن‌کاران از سال۲۰۲۴ در ذهن دارند، جالب است. چهل و یک‌درصد از معدن‌کارن در بررسی ارنست‌اند یانگ گفته‌اند که اولویت آنها در حوزه معدن‌کاری دیجیتال، ایجاد بستری برای ردیابی و تحقق اهداف و معیارهای توسعه‌یاب‌دار است.

برای جلوگیری از اشتباهات قبلی و استفاده بهینه از منابع، معدن‌کاران به دید بهتری از مسائل نیاز دارند که داده‌های توسعه‌یاب‌دار اگر باکیفیت بالا باشند و مورداستفاده قرار گیرند، بر رشد کیفیت حاکمیت و کنترل قوی بر معدن برای اطمینان از طراحی و اجرای فرآیندهای مناسب اثرگذار خواهند بود. ایجاد اعتماد و بیان ارزش می‌تواند برندهای این بخش را متحول کند. وقتی اعتماد به یک مساله جدی برای بخش معدن تبدیل شود، شفافیت به عنصری کلیدی بدل شده و چالش‌ها قابل‌برد و قابل‌حل می‌شوند. استخراج‌کنندگان معدنی باید در بیان ارزش غیرمالی فعالیت‌های‌شان که برای جوامع و ذی‌نفعان فزاینده‌ی را به ارمان می‌آورد، شفاف باشند.

این رویکرد موجب می‌شود تا فراتر از برآورده‌کردن انتظارات معمول مالی، بهترین عملکرد خود را به‌جای بگذارند. ایجاد و برقراری ارتباط موثر با همه کسانی که از فعالیت معدنی اثر می‌پذیرند، بینشی است نوین و بزرگ‌تر از امری که به‌عنوان ثروت مالی شناخته می‌شود و گاه حتی فراتر از زندگی افراد به‌جای می‌ماند. حرکت در این مسیر می‌تواند تعهد اجتماعی یک شرکت را نشان دهد. موضوع عید سرمایه است. مسابقه امروز جنگ تریق سرمایه عظیم به بخش معدن و استخراج فلزات در راستای نیاز جهان و پاسخگویی به تقاضای روبه‌رشد برای مواد معدنی و فلزات حیاتی موثر بر مقوله گذار انرژی است. از مهم‌ترین مواد موثر بر این روند، مس، لیتیوم و نیکل هستند. نتایج پژوهش ارنست‌اند یانگ نشان می‌دهد تا ۳۱و۲۳، سرمایه جذب‌شده چه از طریق بدهی و حقوق سهام‌سپاهم و چه در قالب تزریق منابع مالی در سال‌جاری ثابت مانده و

بین‌المللی

• ۸ آذر ۱۴۰۲ • ۱۵ جمادی الاول ۱۴۴۵ • ۲۹ نوامبر ۲۰۲۳ • چهارشنبه

• سال ششم • شماره ۱۲۰۲

برندار جهان

نفوذ خودروسازان به

بخش معدن

زمین بازی خودروسازان گسترش‌یافته و برندهای مطرح این صنعت، همسایه معدن‌کاران شده‌اند. جهان در حال فشرده‌ترشدن است و این موضوع نحوه فعالیت‌های صنعتی را تغییر می‌دهد. بازرزترین مصداق این موضوع خودرو است که به‌شدت تغییرات تکنولوژیک و نیازهای تازه سایر شرکای خود را تحت‌تاثیر قرار داده‌است. مهم‌ترین شریکی که در نتیجه تحولات این بخش میزبان تغییرات اساسی شده، حوزه معدن و صنایع معدنی است.بخشی به‌صورت تاریخی بیش از یک‌قرن است که دست‌کم در سه حوزه فولاد، آلومینیوم و مس تامین‌کننده عمده مایحتاج صنعت خودروسازی است. سبک و سیاق خودروسازی اما در سالیان اخیر به‌شدت تغییر کرده و در پسا‌کرونا نیز شدت بیشتری گرفته‌است؛ در واقع در شرایطی که بسیاری از صنایع هنوز در شوک کرونا قرار دارند و خود را با آن سازگار نکرده‌اند، خودروسازی هم از این وضعیت تا حدی رهایی‌یافته و هم در حال تغییر ساختاری است. مهم‌ترین مساله تبدیل‌شدن معدن به یک عضو جدایی‌ناپذیر از زنجیره تامین است. از آنجا که زنجیره تامین صنعت خودرو در انواع الکتریکی و هیبریدی به‌شدت به مواد و محصولات کمیاب و گران‌قیمت معدنی وابسته است، خودروسازان مجبور شده‌اند به این بخش واردشده و معدن را یکی از ارکان اصلی سرمایه‌گذاری‌های خود جهت کاهش استرس زنجیره تامین قرار دهند. در ماه‌های گذشته اخبار بسیاری پیرامون ورود تسلا، جنرال‌موتورز، مرسدس بنز، فورد و هوندا به بخش معدن و تولید مواد معدنی منتشرشده و قطعه‌سازانی نظیر بوش، زد اف، یاماها، کاتل یا نورولت از سرمایه‌گذاری‌های عمده در راستای خرید معدن و اجرای عملیات معدن‌کاری به‌صورت گسترده خبر داده‌اند.دلیل چنین موضعی هنوز دقیقاً مشخص نیست چراکه سود چشمگیر تولید و فروش مواد معدنی یکی از زمینه‌های اصلی ورود بازیگران تازه به بخش معدن است با این‌حال به‌نظر می‌رسد صنعت خودرو نیز از تحولات جاری یکه‌خورده و در سید سرمایه‌گذاری خود تغییراتی داده‌است. دو اتفاق مهم موجب‌شده تا خودروسازان به بخش معدن وارد شوند: نخست اینکه نیاز آنها به فلزات معمول نظیر فولاد، مس و آلومینیوم کاهش یافته و فلزات تازه‌ای به‌فراست نیازهای این صنعت واردشده‌اند که دسترسی به آنها زمینه امکان‌پذیرشدن اهداف بنگاه‌ها را فراهم می‌کند. دیگر اینکه این بخش به فلزات تازه‌ای نیاز پیدا کرده که بسیاری کمیاب هستند و این کمیابی موجب‌شده تا قیمت این فلزات بالا باشد. سرجمع این دو مهم دلیل اصلی ورود بازیگران جدید به بخش معدن و تولید خاک‌ها و فلزات کمیاب است. در بین این فلزات و خاک‌های کمیاب نام‌های بسیاری به‌چشم می‌خورد که مهم‌ترین آنها از ژرمانیوم، گالیوم، لیتیوم، تنگستن، مولیبدن، نیکل، کبالت، و… تشکیل می‌دهند. متوجه می‌شویم که این فلزات در بخش تولید و فرایند شمار وسیعی از صنایع داشته و کم و کیفیت تولید را در برخی رشته فعالیت‌ها متحول کرده‌اند.از آنجا که خودروسازی با شمار وسیعی از صنایع از تولیدکنندگان صفحات آل‌ای‌دی تا سازندگان تراشه، باتری و انواع مجموعه‌های خودرویی در ارتباط است و همه این‌ها از مواد مورد اشاره در ساخت قطعات خود بهره می‌گیرند، استرس سنگینی را به سازندگان این شرکت‌های خودروسازی نشان می‌دهد. تمرکز این صنعتگران روی اکتشاف و استخراج همین عناصر است و پروژه‌های سرمایه‌گذاری عمده آنها روی دسترسی به این خاک‌ها و عناصر تمرکز دارد. از آنجا که جلال میان چین با اروپا و آمریکا بر سر صاردات، واردات برخی اقلام صنعتی و فناوریانه به نقاط حساسی رسیده، گروکتی هریک از طرفین از دیگری موجب‌شده تا خودروسازان نتوانند همچون گذشته به سهولت مایحتاج خود را تامین کنند. در گذشته در یک خودرو به‌طور معمول حدود یک‌متر فولاد، ۲۰۰کیلوگرم آلومینیوم و مقداری مس، سرب و… مصرف می‌شد که پایداری این تقاضا در طول یک دوره زمانی ۱۲۰ساله موجب شکل‌گیری زنجیره معدنی گسترده و عمیقی در جهان برای پوشش صنعت خودرو شده بود.این مهم امروز دچار دگرگونی عمیق شده‌است. چینی‌ها به دلیل ممنعت‌های گامیوبیگاه شرکای اروپایی و آمریکایی از سر خرید تراشه‌های پیشرفته و صادرات کالای صنعتی موانع بسیاری در مسیر صادرات خاک‌های کمیاب به اروپا و آمریکا ایجادکرده‌اند. چین که در صنایع فولاد، مس، آلومینیوم و… تا پیش از این دست‌کم با آن نسبت به رقبا داشت در حوزه خاک‌ها و عناصر کمیاب نیز با قدرت بیشتری ظاهر شده و محور اصلی‌تأمین نیز جهان به موادی نظیر گالیوم و ژرمانیوم است. وابستگی جهان به چین در این مواد در حدی است که بین ۸۰ تا ۹۰درصد صادرات جهانی فلزات در انحصار چین است. طبیعی است در چنین شرایطی خودروسازانی که در حال خرید و مصرف تراشه‌های فوق‌پیشرفته هستند به دلیل جنگ‌های بی‌انتهای تجاری میان غرب و شرق خود دست‌کم سرمایه‌گذاری معدنی برزنند. اقدامی که ممکن است به دلیل تنش‌های تجاری طرفین هزینه تولید محصول را بالا برده، زنجیره جهانی را دچار گسست و پارگی کرده و متوجه مقیاس صنعتی و اقتصادی تولید را دست‌کم تا مدتی متوقف‌الشعاع قرار دهد. پیام چنین وضعیتی این است که احتمالاً به دلیل تغییر ذائقه جهان به سمت خودروهای برقی، رقابت شدت خواهد گرفت؛ حال آنکه سود تولید کمتر خواهد شد. به این ترتیب باید بخشی از این کاهش سود و عایدی از راه کلید خوردن پروژه‌های معدنی و فروش مواد به باقی بازیگران و خریداران تأمین و تضمین شود و بخشی دیگر نیز

به سختی می‌توانند به برق سبز در مقیاس بزرگ دسترسی داشته باشند که خود چالش بزرگی برای کاهش نرخ انتشار الانبند در بخش معدن است. در بخش دیجیتالی‌شدن و نوآوری معدنی نیز مسائل جدی وجود دارد. امروز بسیاری از رهبران معدنی بر روی افزایش سرمایه‌گذاری برای مدیریت داده‌ها و فناوری تأکید می‌کنند. تقاضا در سراسر جهان برای راه‌حل‌های دیجیتال که به کاهش هزینه‌ها و بهبود بهره‌وری، یا افزایش ایمنی و شدت بلا رفته‌است. پاسخ‌دهندگان نظرسنجی ارنست‌اند یانگ اغلب از پتانسیل هوش‌مصنوعی مولد هیجان‌زده هستند و در حال بررسی سایر فناوری‌های جدید، به‌ویژه انهایی هستند که می‌توانند بازیافت مواد معدنی را پهنه کنند.

بسیاری به‌ذنبال همکاری و مشارکت بیشتر برای کمک به‌سرعت‌بخشیدن به تحول و هدایت نوآوری در این بخش هستند. با این‌حال هنوز معدان اغلب مناطق جهان را به شیوه قدیمی مدیریت می‌کنند. البته تورم فرآینده و ترس از شدت‌گرفتن آن عامل تقویت نوآوری است. شواهد موجود می‌گوید فعلاً تورم در حال کاهش است اما هزینه‌های معدن نیز، به‌ویژه در دوقفله انرژی و نیروی کار همچنان بالاست.

تا همین اواخر، قیمت‌های بالاتر کالاهای از حاشیه سود فعالیت معدنی حمایت می‌کرد، اما این رقم اکنون به رقم سال۲۰۱۹ نزدیک‌تر است و ما شاهد برخی شواهد از استرس در زنجیره تامین ناشی از کاهش میل به تولید و فروش مواد اولیه معدنی هستیم. این موضوع تهدیدی جدی در مقابل پاسخ مناسب به نیاز جهانی به مواد معدنی مورد استفاده در گذار انرژی است. ریسک‌های ژئوپلیتیک هم هنوز پابرجا هستند. رقابت برای مواد معدنی و فلزات موردنیاز برای گذار انرژی طیف جدیدی از مشوق‌ها و محرکین دارد. این سرمایه‌گذاران تازه سهم‌اندازان در برانگیخته و تنش امنیتی‌سیاسی بین کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده مواد معدنی را بالا برده است.

همان‌طور که کشورها به سمت تسهیل سرمایه‌گذاری در معدن در نیمکره‌غربی (از جمله از طریق قانون کاهش تورم ایالات‌متحده (IRA) و قانون مواد معدنی حیاتی اتحادیه اروپا) حرکت می‌کنند، معدن‌کاران باید به اندازه کافی چابک باشند تا ضمن مدیریت ریسک مداخله دولت، از فرصت‌های جدید بهره ببرند. ملی‌سازی منابع و مالیات‌ها، حق امتیازها و محدودیت‌های بیشتر به این معناست که استخراج‌کنندگان باید منتظر شرایط عملیاتی سخت‌تر در برخی کشورها باشند. مکزیک‌یک اعبارت محلی دارند، کارمندان بسیار فعالی بوده و اعتصابات کمتری دارند. دیگر معضل جدی، چالش کاهش آلایندهی است. تغییر آب و هوا یک مساله پیچیده برای معدن‌کاران است: آنها باید مواد معدنی را برای روند گذار جهانی انرژی فراهم کنند و در عین‌حال انتشار گازهای گلخانه‌ای (GHG) را نیز کاهش دهند.

در سالیان اخیر ابتکاراتی نظیر خالص صفر کربن در سراسر جهان در حال پیشرفت بوده‌است، اگرچه برخی از پاسخ‌دهندگان به‌نظرسنجی ارنست‌اند یانگ، گویای چالش‌هایی در دستیابی به اهداف آب‌وهوایی است. این گروه عنوان کرده‌اند؛ گرچه معدن‌کاران در حال ایجاد اکوسیستم‌ها و مشارکت برای توسعه آن دسته از نوآوری‌های تکنولوژیکی هستند که می‌تواند عامل کربن‌زدایی باشد اما هنوز تا نقطه مطلوب راه هست. حمایت دولت و کاهش هزینه مصرف انرژی‌های تجدیدپذیر باعث رشد قراردادهای انرژی‌های تجدیدپذیر و سرمایه‌گذاری در تولید انرژی خورشیدی یا بادی می‌شود. بسیاری از معدن‌کاران برای کربن‌زدایی و کمک به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای به برق سبز روی آورده‌اند، اما اغلب آنها

هشدار آژانس بین‌المللی انرژی در مورد کمبود فلزات حیاتی

هتگفت در پروژه‌های معدنی جدید به کاهش شکاف بلندمدت بین عرضه و تقاضا کمک می‌کند.فانچ بیروول، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی در مصاحبه‌ای گفت: «ما پس از به صدا درآوردن زنگ خطر به وضعیت نگاه می‌کنیم و معتقدیم که دولت‌ها و شرکت‌ها به این وضعیت نسبتاً چالش‌برانگیز واکنش نشان داده‌اند.

همه ما می‌دانیم که پروژه‌های معدنی اغلب با تاخیر مواجه می‌شوند - مسائلی مربوط به مجوز و هزینه‌های اضافی وجود دارد - اما تصویر از نقطه‌نظر سرمایه‌گذاری نسبتاً دلگرم‌کننده است.»

بیروول گفت، در حالی که دور از اطمینان است که همه پروژه‌های اعلام‌شده به این زودی‌ها به ثمر بنشینند و نتیجه بخش باشند، سرمایه‌گذاری‌های اخیر سرمایه‌گذاری می‌دهد که بازارهای سرمایه‌کار خود را برای کمک به تحریک عرضه انجام می‌دهند.

او گفت که اگر همه این پروژه‌ها را به تولید برسانند، برای برآورده کردن نزدیک به ۷۵ درصد از عرضه مورد نیاز برای برآورده کردن نیازهای طرح کربن صفر جهان در سال ۲۰۳۰ کافی است. در حالی که این رقم در گزارش سال ۲۰۲۱ حدود ۵۰ درصد بود.

در حالی که این گزارش خبر خوبی برای اقلیم و خودروسازانی است که در سال گذشته با افزایش قیمت فلزات باتری مواجه شدند، آژانس بین‌المللی انرژی همچنین گفت که تلاش‌های سیاسی برای تنوع بخشیدن به عرضه جهانی تاکنون بی‌اثر بوده است.

در مورد پالایش و فرآوری برخی از مواد اولیه، عرضه از نظر جغرافیایی متمرکز شده است.

به عنوان مثال، ۹۰ درصد از پروژه‌های جدید پالایش نیکل که توسط آژانس بین‌المللی انرژی ردیابی می‌شوند در اندونزی واقع شده اند.

او گفت که سرمایه‌گذاری در معدن نیز به طور مساوی توزیع نشده است و مس همچنان ممکن است با کمبود مواجه شود مگر اینکه هزینه‌های سرمایه‌ای افزایش یابد.

نیکسل و کبالت دارد، کاربدهای گسترده‌ان در بخش‌های انرژی تجدیدپذیر و خودروهای الکتریکی چندین هشدار مشابه را در ماه‌های اخیر برانگیخته است.

با این حال، سستی گروه گفت که این فلز به عنوان روش تجربی سرمایه‌گذاران برای شرط بندی روی انتقال انرژی در حال ظهور است، روندی که فرصت‌های جذب سرمایه برای معدنچیان مس را تقویت می‌کند.

بیروول گفت: «ما به بینیم که نیاز فرآینده به مس وجود دارد، زیرا تقاضا به شدت در حال رشد است.

در میان مدت، تعادل عرضه و تقاضای می ممکن است نسبتاً چالش برانگیز باشد.»

به روز رسانی تکنولوژی معدنی در کشور

آرش فرشیدفار
مدیر کارخانه شرکت فولاد شرق کاوه

ایران از جمله کشورهای غنی و ثروتمند جهان به لحاظ بهره‌مندی از ذخایر و پتانسیل‌های معدنی به شمار می‌آید؛ به نحوی که در حال حاضر در میان ۱۵ کشور برتر معدنی جهان قرار گرفته است. در حال حاضر میزان ذخایر سنگ‌آهن جهان به عنوان مهم‌ترین ماده معدنی مورد استفاده در تولید فولاد، حدود ۱۸۰ میلیارد تن تخمین زده می‌شود و ایران با سهم حدود دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون تنی، ۱/۵ درصد از ذخایر سنگ‌آهن جهان را در اختیار دارد. بیشترین ذخایر واقع شده که از جمله می‌توان به منطقه سنگان در جنوب استان خراسان رضوی اشاره کرد. با توجه به اهمیت تامین پایدار سنگ‌آهن و در ادامه تولید کنسنتره و گندله مورد نیاز شرکت‌های فولادی در راستای تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افسق ۱۴۰۴ و همچنین ارتقای جایگاه ایران در میان ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان در ماه‌های پیش رو، احداث کارخانجات تولید کنسنتره و گندله در مناطق آهن خیز کشور به ویژه سنگان در دستور کار قرار گرفته است. شرکت فولاد شرق کاوه، یکی از شرکت‌های فولادی کشور به شمار می‌آید که هم‌اکنون با هدف تولید ۲/۵ میلیون تن کنسنتره در فاز اول و افزایش ظرفیت تولید کنسنتره به پنج میلیون تن در فاز دوم و همچنین تولید پنج میلیون تن گندله در منطقه سنگان در حال فعالیت است. شرکت فولاد شرق کاوه با سرمایه‌گذاری بنیاد مستضعفان جمهوری اسلامی ایران در جنوب استان خراسان رضوی (معدان سنگ‌آهن سنگان) در راستای محرومیت‌زدایی، ایجاد اشتغال و تکمیل زیرساخت فولاد، با هدف تولید سالانه ۲/۵ میلیون تن کنسنتره سنگ‌آهن در زمینی به مساحت حدوداً ۴۰۰ هکتار در ابتدای سال ۱۴۰۱ به بهره‌برداری رسید. یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی که در راستای تامین سنگ‌آهن مورد نیاز خود با آن مواجهیم، کوهسنتی بودن مسیر حمل و شیب پستی جاده است که خوشبختانه با همکاری مشاور پروژه توانستیم جاده‌ای با شیب استاندارد را طراحی و در ادامه اجرایی کنیم. تامین نشدن به موقع و کافی سنگ‌آهن، کیفیت پایین و وجود باطله‌های فراوان در کلوخه تحویلی و قیمت‌گذاری دستوری، از دیگر معضلاتی است که در این زمینه با آن روبه‌رو هستیم و امیدواریم در ادامه بتوانیم کلوخه را با کیفیت لازم و در زمان مقرر تامین کنیم. از جمله مهم‌ترین چالش‌های پیش روی شرکت تولیدکنندگان کنسنتره در کشور، می‌توان به نبود محلی برای جمع‌آوری و دپوی اسلاری باطله اشاره کرد. به منظور رفع این معضل، ما سند باطله‌های به ظرفیت ۲/۵ میلیون تن احداث کرده‌ایم و باطله موجود را در این سند رها می‌کنیم. در ادامه باطله جمع‌آوری شده در داخل معدن سنگان، از تخبخیر باقی‌مانده، به محل‌هایی که برای دپوی باطله در نظر گرفته شده است، حمل می‌شود. همچنین به منظور برگشت آب اضافی به چرخه تولید، محلی را برای ذخیره آب در نظر گرفتیم و از این طریق، حدوداً ۵۰ درصد آب در پس از ته‌نشین شدن گلولای به چرخه تولید برمی‌گردانیم. در همین راستا، با توجه به مشکل کم‌آبی در سال‌های اخیر و استقرار صنایع آب‌بر در مجموعه معدان سنگ‌آهن سنگان، با هدف بهینه‌سازی مصرف آب و بازیافت آب همراه باطله و جلوگیری از مصرف بی‌رویه منابع زیرزمینی و جلوگیری از آلودگی‌های زیست‌محیطی، پروژه احداث سالن آبگیری از باطله جهت برگشت حدود ۹۵ درصد آب به چرخه تولید را در دست اقدام داریم و هم‌اکنون در حال تهیه اسناد مناقصه جهت انتخاب پیمانکار این پروژه زیست‌محیطی هستیم. محدودیت تامین انرژی در روزهای مختلف سال، یکی دیگر از معضلاتی است که نه تنها تولیدکنندگان کنسنتره و گندله بلکه تمامی شرکت‌های فولادی با آن مواجهند. در همین راستا، احداث نیروگاه‌های خودتامین، می‌تواند نقش بسزایی در رفع این معضل ایفا کند. در راستای تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افسق ۱۴۰۴، حدوداً به ۸۰ میلیون تن کنسنتره نیاز داریم که در حال حاضر، ظرفیت تولید حدود ۶۰ میلیون کنسنتره در کشور ایجاد شده است. با توجه به توسعه نامتوازن در زمینه تولید گندله و آهن اسفنجی و اختلاف چشمگیری که با اهداف تعیین شده وجود دارد، ضرورت توسعه در این بخش در راستای تحقق افسق ۱۴۰۴ بیش از پیش احساس می‌شود. یکی دیگر از چالش‌های مهم منطقه صنعتی سنگان، پایین بودن ظرفیت حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی است که با توجه اهمیت بالای این منطقه در زمینه تامین خوراک مورد نیاز شرکت‌های بزرگ فولادی همچون فولاد مبارک و فولاد خورسنتان، توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی باید در دستور کار دولت و مسئولان قرار بگیرد. در حال حاضر بخش معدن و صنایع معدنی، توسعه اشتغال‌زایی و ایجاد ارزش افزوده بیشتر و در نهایت تحقق اقتصادی راه به همراه خواهد داشت. در حال حاضر فرسودگی ماشین‌آلات و عدم به‌روزرسانی تکنولوژی، یکی از مهم‌ترین چالش‌های بخش معدن به ویژه در حوزه اکتشاف و استخراج محسوب می‌شود.

از این رو، به‌روزرسانی تکنولوژی و واردات ماشین‌آلات جدید در حوزه اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن و در ادامه تولید کنسنتره و گندله، می‌تواند بهبود قابل‌توجهی در کیفیت و کمیت استخراج و تولید ایجاد کند. به علاوه، با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های پیشرفته، دسترسی دقیق‌تر و سریع‌تری به معدن ایجاد شده و فرایند استخراج و تولید بهینه‌سازی خواهد شد. همچنین، استفاده از ماشین‌آلات جدید و پیشرفته، می‌تواند به کاهش هزینه‌های تولید و افزایش بهره‌وری کمک کند. با این حال، ارزیابی دقیق تاثیر به‌روزرسانی تکنولوژی و واردات ماشین‌آلات جدید، باید به شرایط خاص هر معدن و شرکت تولیدی نیز توجه کرد.

شرکت‌ها

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر به دنبال تکمیل زنجیره ارزش

می‌دهد. همچنین با توجه به میزان تقاضا در بازار، تعریف و اجرای این پروژه می‌تواند سوددهی بیشتری برای شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر و به طور کل سهام‌داران آن به همراه داشته باشد. این شرکت در چشم‌انداز خود سوددهی و بهبود بهره‌وری را پیش‌بینی کرده است که حرکت به سمت تولید محصول با ارزش افزوده بیشتر نیز در راستای تحقق این چشم‌انداز قرار می‌گیرد. در واقع شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر تلاش می‌کند تا تولید ۶ میلیون تن آهن اسفنجی، مواد اولیه برای تولید با ارزش افزوده بیشتر را در ظرفیت‌های سه میلیون تنی و یک میلیون و ۵۰۰ هزار تنی محقق کند. افزایش قدرت تولید و رقابت در این حوزه، حضور شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی و بهبود فضای اجتماعی منطقه را پررنگ‌تر خواهد کرد.

محصولی خارج شده و سبک محصولات خود را توسعه می‌دهد، نقش مهمی در اشتغال‌زایی منطقه نیز ایفا خواهد کرد و با بهره‌برداری از این پروژه، برای یک هزار و ۱۱۰ نفر به طور مستقیم اشتغال‌زایی خواهد شد. ظرفیت تولید این طرح، سه میلیون تن بوده و بهره‌برداری از کل ظرفیت، منجر به افزایش فروش و سودآوری شرکت خواهد شد. در واقع حرکت به سمت تکمیل زنجیره ارزش می‌تواند در توسعه بازار این مجموعه اثرگذار باشد. بخشی از آهن اسفنجی تولیدی در این شرکت، راهی واحد فولادسازی و ورق شده و بخش دیگر نیز در بازار عرضه خواهد شد؛ این در حالی است که محصولات دیگری نیز برای عرضه در ادامه تکمیل زنجیره در اختیار است که ریسک‌های فروش را کاهش

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر در راستای سیاست تکمیل زنجیره ارزش خود، به دنبال تولید ورق گرم رفته و قرار است در آینده نزدیک، پروژه فولادسازی و نورد گرم این شرکت به بهره‌برداری برسد. توسعه زنجیره ارزش منجر به افزایش درآمد و توسعه هرچه بیشتر یک بنگاه اقتصادی در بخش معدن خواهد شد. این نگاه با تاکید بر ایجاد ارزش افزوده بیشتر در دهه گذشته، باعث شد تا شرکت‌های معدنی نیز به سراغ توسعه زنجیره ارزش در پایین‌دست رفته و در کنار معدن‌کاری، فولادسازی نیز شوند. در این بین، شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر نیز در برنامه توسعه‌ای خود تکمیل زنجیره ارزش را در دستور کار خود قرار داده است. شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر با تعریف این پروژه علاوه بر اینکه از بعد تک

نگاهی به نقش مس در تحقق سیاست‌های کربن صفر

در پایان سال ۲۰۲۵، در حالی که تولید مس در جهان به بیش از ۴۷ میلیون تن می‌رسد، مصرف این فلز از ۲۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن در سال ۲۰۲۲، تا حدود ۴۹ میلیون تن افزایش می‌یابد. در سناریوی دوم، پیش‌بینی می‌شود که مجموع تولید مس جهان در سال ۲۰۳۵، به ۲۷ میلیون تن برسد اما تقاضای مصرف جهانی این فلز تا سطح ۳۹ میلیون افزایش خواهد یافت. مطابق پیش‌بینی‌های آژانس بین‌المللی انرژی، تقاضای مس در صورت تداوم شرایط کنونی در سال ۲۰۳۰، به حدود ۳۲ میلیون تن افزایش می‌یابد که حدود ۶ میلیون تن آن از مس ثانویه تامین می‌شود؛ در حالی که اگر اهداف کربن صفر به طور کامل تحقق شود، تقاضای مس در این سال به ۳۴/۷ میلیون تن خواهد رسید. مشهود است که فلز مس، از جمله کامودیتی‌هایی به شمار می‌آید که بازار آن متأثر از روندهای حاکم بر اقتصاد، صنعت و بخش انرژی جهان با مازاد تقاضا بر عرضه مواجه خواهد بود و با توجه به این مسئله و همچنین محدودیت منابع معدنی، افزایش قیمت این فلز در سال‌های آینده دور از ذهن نیست. در واقع صنعت مس در سال‌های آتی حتی نسبت به سایر منابع سوئد اوترتو خواهد بود که می‌تواند مزایای صنعتی را منبب فعالان خود کند.

امیر ساجدی

کربن‌زدایی و تحقق اهداف توسعه پایدار در سال‌های گذشته، منجر به ایجاد و تسریع در پروژه‌های مربوط به زیرساخت‌های انرژی شده است. این موضوع محرک قدرتمندی برای مصرف مس در جهان برشمرده می‌شود و بر همین اساس روند عمومی تقاضای جهانی مس سیر صعودی خواهد داشت. علاوه بر زیرساخت‌های انرژی، توسعه بازار خودروهای الکتریکی نیز به عنوان یکی از محرک‌های اصلی مصرف مس برای تحقق اهداف کربن‌زدایی در حوزه حمل‌ونقل به شمار می‌آید. کنترل آلایندگی‌های ناشی از حمل‌ونقل جاده‌ای، یکی از اصلی‌ترین استراتژی‌های اساسی تحقق اهداف توسعه پایدار است که این مسئله عاملی برای رشد تقاضای خودروهای الکتریکی محسوب می‌شود؛ به طوری که پیش‌بینی شده تعداد خودروهای الکتریکی در سال ۲۰۳۰، تقریباً ۱۰ برابر بیشتر از مقادیر فعلی باشد. باید توجه داشت که مصرف مس در خودروهای الکتریکی، نزدیک به چهار برابر خودروهای احتراق داخلی است و در هر یک دستگاه از این خودروها، بیش از ۸۰ کیلوگرم مس به مصرف می‌رسد؛ البته به این عدد باید میزان مسی را که در احداث زیرساخت‌های شارژ خودروهای الکتریکی به مصرف می‌رسد نیز افزود. چنان که گفته شد، تحولات بازار انرژی جهان و همچنین حرکت به سمت استفاده از خودروهای الکتریکی در سال‌های اخیر، موجب بالا رفتن نرخ رشد مصرف مس در جهان شده است. مطابق اغلب پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود این روند در سال‌های آینده نیز ادامه پیدا کند. برای مثال، نتایج مطالعات سازمان «S&P Global» نشان می‌دهد نرخ رشد تقاضای مس تا اواسط سال ۲۰۳۰ به اوج خواهد رسید و بیشترین تقاضا از سوی کشورهای اروپایی، چین و ایالات متحده آمریکا خواهد بود. با این حال، این روند در دهه ۲۰۴۰ با رسیدن کشورها به مرز پیش‌بینی شده توسعه زیرساختی، اندکی کاهش خواهد یافت. این پیش‌بینی‌ها در دو سناریوی بلندپروازانه «High Ambition Scenario» و «Rocky Road Scenario» مسیر نامموسار «High Ambition Scenario» و «Rocky Road Scenario» مورد بررسی قرار گرفته است که در سناریوی اول

می‌رسد. پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۳۰، سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در ترکیب سبد انرژی جهانی از ۲۰ درصد فعلی به ۵۰ درصد افزایش یابد. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ایجاد نیروگاه‌های بادی و فراساحلی نسبت به نیروگاه‌های سوخت فسیلی سه برابر می‌شود. انرژی‌های تجدیدپذیر شامل انرژی خورشیدی، بادی، آبی و سوخت زیستی، در راس استراتژی‌های کربن صفر قرار دارند و در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های فراوانی برای ایجاد زیرساخت انرژی‌های تجدیدپذیر انجام شده است؛ به طوری که پیش‌بینی می‌شود در بازه سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۷، ظرفیت‌های انرژی تجدیدپذیر در جهان دو هزار و ۴۰۰ گیگاوات افزایش یابد که این عدد با ظرفیت فعلی نصب شده در چین برابر است. این روند پرشتاب افزایش ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر، ناشی از تبعات آلایندگی و افزایش قیمت سوخت‌های فسیلی و بحران انرژی در چند سال اخیر بوده که موجب جذابیت بیشتر سرمایه‌گذاری در فناوری‌های انرژی تجدیدپذیر شده است. در حالی که چین در بازه زمانی پنج ساله یاد شده، نیمی از ظرفیت جدید پیش‌بینی شده انرژی‌های تجدیدپذیر را نصب کند، با توجه به سرعت بالای اجرای پروژه‌های در دست اقدام، پیش‌بینی می‌شود که چین در سال ۲۰۲۵ می‌تواند به ظرفیت مورد نظر انرژی بادی و خورشیدی دست یابد. علاوه بر چین، اتحادیه اروپا نیز با سرعت بالایی در صدد تحقق سرعت بخشدین به پروژه‌های افزایش ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر است و اهداف کمی ضمیمه این اتحادیه اهداف «REPowerEU» را برای حذف و یا به حداقل رساندن واردات سوخت فسیلی دنبال می‌کند. این حال محدود کردن سرعت پیشروی گرمایش جهانی به اقدامات موثرتری نیاز دارد که در این مسئله در بطن خود به این معناست که محرک‌های قدرتمندتری برای مصرف مس در جهان وجود خواهد داشت. مدیر فرآوری شرکت سنگ آهن گهرزین در این شرکت گفت: «تقاضای مس در جهان وجود دارد و ما در حال حاضر در حال سرمایه‌گذاری در این زمینه، اولویت‌بخشی به توسعه تکنولوژی و استفاده از روش‌های موثر بر کاهش هزینه‌های تولید و ارتقای کیفیت محصولات تولیدی بوده که نمود این موضوع نیز در رشد عملکرد صادراتی این شرکت در بخش گندله به وضوح قابل مشاهده است. مدیر فرآوری شرکت سنگ آهن گهرزین در پایان یادآور شد: به این عوامل باید موفقیت این شرکت در اخذ استانداردهای کنسنتره و گندله تولیدی شرکت سنگ آهن را در کنار موفقیت‌های کنسنتره و گندله که برای نخستین بار در محصولات گندله است را نیز اضافه کرد که این مسئله خود موجب اطمینان بالای مشتریان داخلی و خارجی از محصولات تولیدی این شرکت خواهد شد.

شدن گرفتن آثار سوء فعالیت‌های بشری بر محیط زیست و افزایش انتشار گازهای گلخانه‌ای و به دنبال آن بالا رفتن دمای متوسط جهان در دو سده اخیر، نگرانی‌های بسیاری را برای جوامع بشری در رابطه با محیط زندگی انسان و آینده کره زمین ایجاد کرده است. این موضوع سازمان‌های بین‌المللی و دولت‌ها را بر آن داشته است که برنامه‌ها و رویکردهای مختلفی را در راستای کنترل آلایندگی‌ها و تغییر در منابع تامین انرژی اولیه جهان طراحی و تدوین کنند. طرح‌های تامین انرژی از منابع پاک و سبز، کاهش انتشار کربن، تولید و عرضه خودروهای الکتریکی و ایجاد زیرساخت‌های نیروگاهی از منابع تجدیدپذیر از جمله اقدامات کلیدی در راستای تجدیدپذیر تعریف شده است. در واقع پیمان پاریس نقطه عطف شروع اقدامات موثر برای جلوگیری از تغییرات آب‌وهوایی به شمار می‌آید زیرا از زمان نهادن در مسیر تولید انرژی‌های پاک، می‌تواند تغییرات شگرفی را در زنجیره‌های تامین جهان ایجاد کند و بازار مصرف را به سمت فلزاتی سوق دهد که پیشتر کمتر مورد توجه قرار می‌گرفتند. در این بین، مس فلزی می‌تواند در همین راستا، همان‌جایی هستند تا انتشار گازهای گلخانه‌ای را تا حد امکان کاهش دهند. علاوه بر این، رقابت جهانی در بخش‌های مختلف اقتصادی خصوصاً در حوزه حمل‌ونقل و خودروهای الکتریکی شکل گرفته است و این مسئله فرصت‌های تجاری جدیدی را خصوصاً در حوزه زیرساخت‌های انرژی تجدیدپذیر ایجاد می‌کند. بر اساس آخرین نسخه چشم‌انداز انرژی جهانی (WEO) که توسط آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) در سال ۲۰۲۳ ارائه شده است، تغییرات عمده‌ای در بخش انرژی در حال شکل گرفتن است و اغلب سیاست‌های دولتی در سراسر جهان به جایگزینی خودروهای الکتریکی با خودروهای بنزینی معمول و توسعه زیرساخت‌های لازم برای آن‌ها، موجب افزایش نرخ رشد مصرف مس خواهد شد. با وجود چنین محرک‌های قدرتمندی، پیش‌بینی می‌شود بازار فلز مس که با نام «فلز الکتریکی شدن» (Metal of Electrification) نیز شناخته می‌شود، همگام با توسعه انرژی‌های

پروژه عظیم نیروگاه برق بادی فولاد سنگان برای تامین پایدار انرژی

مدیرعامل فولاد سنگان در حاشیه نمایشگاه ایران متافو گفت: این شرکت با توجه به چالش کمبود انرژی برق، مگاپروژه احداث نیروگاه برق بادی به ظرفیت ۲۰۰ مگاوات را در دستور کار دارد. امیرا، مدیرعامل فولاد سنگان اظهار داشت: با بهره‌برداری از این نیروگاه بادی ۲۰۰ مگاواتی که بزرگترین در نوع خود است، نیاز فولاد سنگان به انرژی برق برطرف خواهد شد. وی با اشاره به اینکه انرژی برق یکی از حیاتی‌ترین ملزومات تولید انرژی رشد و توسعه صنعتی است، بیان داشت: این نیروگاه با همکاری شرکت‌های متشکل از مجموعه فولاد مبارک، به عنوان یک پروژه مهم در دست اجرا قرار گرفته است. وی ادامه داد در سال‌های گذشته بخشی از پتانسیل صنعت کشور به دلیل کمبود برق و اجرای طرح سهمیه بندی آن مغفول مانده و عدم انفع قابل توجهی منجر شده است. مدیرعامل فولاد سنگان اظهار داشت برای صنعت کشور گاز، همواره یک مزیت نسبی بوده است و باید این مزیت را برای حفظ توان تولید و رقابت حفظ نامی‌وی اضافه کرد: حل مشکل کمبود گاز نیازمند نگاه کلان به توسعه صنعت است و وقتی توانایی رفیع چالش‌هایی مثل برق و گاز در کشور وجود دارد باید همه ارگانها و نهادهای ذینفع با اتخاذ استراتژی و سرمایه‌گذاری مناسب نسبت به حل آن اقدام کنند.

گهرزین به دنبال ارتقای رقابت پذیری در بازار

مدیر فرآوری شرکت سنگ آهن گهرزین گفت: حلقه‌های بالادستی صنعت فولاد، تامین‌کننده مواد اولیه تولیدکنندگان محصولات فولادی و آلایزی بوده و از آنجایی که این تولیدکنندگان به دنبال مواد اولیه با کیفیت بالا و قیمت مناسب هستند، اهمیت مفهوم رقابت‌پذیری برای حلقه‌های بالادستی این صنعت را دو چندان می‌کنند. حسین کامجوییان کرد: در نگاه کلی، مولفه‌های اصلی رقابت‌پذیری یک سازمان در بازارهای داخلی و بین‌المللی، کیفیت بالا و قیمت رقابتی محصولات آن هستند که مستقیماً ماحصل توانمندی‌ها و سیاست‌های آن سازمان است و شرکت سنگ آهن گهرزین نیز با ارتقا بر توانمندی‌های خاص خود، سیاست‌هایی را اتخاذ کرده که در نهایت به افزایش توان رقابت این شرکت در بازارهای داخلی و بین‌المللی منتهی خواهد شد. وی افزود: شرکت سنگ آهن گهرزین در راستای افزایش رقابت‌پذیری کنسنتره و گندله سنگ‌آهن تولیدی خود طی ماه‌های اخیر، اقدام به بازنگری و تدوین استراتژی، چشم‌انداز و مأموریت جدید خود کرده است. در سند چشم‌انداز شرکت سنگ آهن گهرزین، تحلیل زنجیره ارزش و شایستگی‌ها به طور خاص مورد بررسی قرار گرفته است. مدیر فرآوری شرکت سنگ آهن گهرزین عنوان کرد:

بر این اساس، عوامل تعیین‌کننده موفقیت این شرکت در رسیدن به اهداف استراتژیک در هفت بند شامل کیفیت محصول، تحویل به موقع، قیمت رقابتی، دسترسی پایدار به منابع، دسترسی به بازارهای فروش، انعطاف‌پذیری فروش و برند معتبر تعریف شده است. در همین راستا، مزیت رقابتی شرکت سنگ آهن گهرزین در قالب کیفیت محصول، قیمت رقابتی محصول و دسترسی پایدار به منابع در نظر گرفته شده است. وی در همین راستا ادامه داد: کسب عنوان شرکت برتر در دومین همایش تجلیل از برترین‌های بورس کالا، یکی از افتخارات کسب شده توسط شرکت سنگ آهن گهرزین است. این شرکت همچنین در مجمع عمومی فوق‌العاده خود که در فروردین ماه سال جاری برگزار شد، سoud چشمگیر چهار هزار ریالی را به ازای هر سهم به سهام‌داران خود پرداخت کرد. مدیر فرآوری شرکت سنگ آهن گهرزین با اشاره به اهمیت کیفیت محصولات، اظهار داشت: سنگ‌آهن دانه‌بندی، کنسنتره و گندله تولیدی شرکت سنگ آهن گهرزین، از باکیفیت‌ترین محصولات موجود در بازار به شمار می‌آیند که به دلیل بالا بودن عیار آهن و پایین بودن ناخالصی‌هایی نظیر سولفور، مشتریان زیادی در بازارهای داخلی و خارجی دارند. به همین دلیل خطوط

قیمت نفت در معاملات روز سه شنبه بازار آسیا افزایش یافت و در آستانه دیدار وزیران اوپک پلاس، روند کاهشی که در چند روز معامله گذشته داشت را متوقف کرد. بهای معاملات نفت برنت با ۴۵ سنت معادل ۰۶ درصد کاهش، به ۸۰ دلار و ۴۳ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۴۳ سنت معادل ۰۶ درصد کاهش، به ۷۵ دلار و ۲۸ سنت در هر بشکه رسید.

نفت برنت در چهار روز گذشته و شاخص نفت آمریکا در سه روز گذشته، کاهش متوالی داشت.

دیدار آنلاین وزیران اوپک پلاس روز ۳۰ نوامبر (۹ آذر) برای مذاکره درباره اهداف تولید سال ۲۰۲۴، برگزار می‌شود.

تحلیلگران گروه بانکی ANZ در یادداشتی نوشتند: قیمت نفت در اوایل معاملات

ترمز کاهش قیمت نفت کشیده شد

روز جاری تحت تاثیر گزارش‌هایی مبنی بر این که اوپک، سهمیه تولید خود را کاهش خواهد داد، به شدت افزایش یافت.

این گروه هفته گذشته در بی اختلاف نظر بر سر اهداف تولید اعضای آفریقایی خود، نشست برنامه ریزی شده برای روز یکشنبه را چهار روز به تأخیر انداخت و باعث کاهش شدید قیمت نفت شد. با این حال، چهار منبع آگاه در اوپک پلاس روز جمعه اعلام کردند این گروه به توافق بر سر سهمیه تولید نزدیک شده است و احتمالاً کمک می‌کند

عربستان سعودی به توافق برای تعمیق کاهش تولید گروه، نزدیک‌تر شود.
به این حال، امارات عربی متحده آماده افزایش صادرات نفت موربان در اوایل سال ۲۰۲۴ می‌شود.
تلاش‌های عراق برای ازسرگیری صادرات نفت از طریق ترکیه، ادامه دارد. مقامات نفتی عراق با نمایندگان شرکته‌های نفتی بین‌المللی و مقامات اقلیم

اقتصاد ناکارآمد بر آیندمصرف انرژی کلان

مهدی کاوه‌ای

شدت مصرف انرژی، معیاری از ناکارآمدی اقتصادی یک کشور است که به عنوان واحد انرژی برای هر واحد تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود. برای این اندازه‌گیری از واحدهای مختلفی استفاده می‌شود. مثلاً یک یا هزار یا یک میلیون دلار به عنوان واحد تولید ناخالص داخلی و معادل یک بشکه نفت خام یا Btu ۱۰۰۰، یا کیلوژول به عنوان واحد مصرف انرژی. شدت مصرف انرژی بالا بیانگر قیمت یا هزینه بالای تبدیل انرژی به تولید ناخالص داخلی است و متقابلاً شدت مصرف کم انرژی بیانگر قیمت یا هزینه پایین‌تر تبدیل انرژی به تولید ناخالص داخلی در یک کشور است. همچنین شدت مصرف انرژی بالا به معنای سرانه بالای تولید صنعتی به عنوان بخشی از تولید ناخالص داخلی است و کشورهایی با شدت مصرف کم انرژی نشان‌دهنده اقتصاد متمرکز به نیروی کار هستند. در حال حاضر معیار شدت مصرف انرژی از جمله شاخص‌های استراتژیک در کشورهای توسعه‌یافته است که از آن برای بررسی افزایش کارایی انرژی هم از نظر کاهش پخش انرژی کلی کشور به کشور به خارج و هم از نظر کنترل تبعات آب و هوایی مصرف بالای انرژی در داخل، استفاده می‌کنند. با توجه به روش‌های مختلفی که برای اندازه‌گیری شدت مصرف انرژی و همچنین تولید ناخالص داخلی وجود دارد، ارقام متفاوتی از شدت مصرف انرژی کشورها در منابع مختلف اعلام شده است.

از طرف دیگر شدت مصرف انرژی از شاخص‌های مطلوب برای مقایسه بهره‌وری مصرف انرژی محسوب می‌شود، اما این نکته را باید در نظر گرفت که عواملی چون شرایط آب‌وهوایی، ویژگی‌های جغرافیایی و همچنین ساختارهای اقتصادی و صنایع کشورها در محاسبه آن لحاظ نمی‌شود. عوامل زیاد و بهای مصرف انرژی بیشتر تأثیر می‌گذارند. این شاخص ممکن است الزامات استانداردهای عمومی زندگی و شرایط آب و هوایی را در یک اقتصاد منعکس کند. به عنوان مثال در شرایط آب و هوای سرد یا گرم، این موضوع غیرمعمول نیست که نیاز به مصرف انرژی بیشتر در خانه‌ها و محل کار برای گرمایش (گوره یا بخاری برقی) یا سرمایش (تهویه مطبوع، پنکه، تبرید) داشته باشد.

عوامل تأثیر گذار شدت مصرف انرژی بر حسب منطقه

کشوری با استاندارد زندگی پیشرفته نسبت به کشوری با استاندارد زندگی پایین‌تر احتمال دارد که شیوع گسترده‌تری از چنین کالاهای مصرفی داشته باشد و در نتیجه بر شدت مصرف انرژی آن تأثیر بگذارد. بهره‌وری انرژی وسایل و ساختمان‌ها (از طریق استفاده از مصالح و روش‌های ساختمانی مانند عایق کاری)، صرفه‌جویی در مصرف سوخت وسایل نقلیه، مسافت طی‌شده یا وسبیله نقلیه (تکرار سفر یا مسافت‌های جغرافیایی بیشتر)، روش‌ها و الگوهای بهتر حمل و نقل، ظرفیت‌ها و کاربرد حجم ترانزیت، سهمیه‌بندی یا صرفه‌جویی برق، منابع انرژی خارج از شبکه‌ک و شوک‌های اقتصادی تصادفی مانند اختلال در بخش نیرو ناشی از بلایای طبیعی، جنگ‌ها، طغیانی طبیعی نیروگاه‌ها، منابع جدید غیرمنتظره، استفاده بهینه

انرژی

کردستان در اوایل دسامبر دیدار خواهند کرد تا درباره تغییرات قراردادی مربوط به این موضوع گفت‌وگو کنند.

به گفته تحلیلگران، تولید بالای کشورهای غیروپک شامل آمریکا هم در فشارهای کاهشی روی قیمت نفت، تأثیر داشته است. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد حتی اگر اوپک پلاس محدودیت عرضه خود را تمدید کند، مازاد عرضه اندک در بازار نفت جهانی را در سال ۲۰۲۴ پیش بینی می‌کند.

بر اساس گزارش رویترز، تحلیلگران گروه ANZ گفتند: عربستان سعودی ممکن است از این که قیمت بنزین در آمریکا، به مدت ۶۰ روز متوالی کاهش پیدا کرده است، آسودگی خاطر پیدا کند. این امر، مخالفت آمریکا با هر گونه اقدام محدود کردن عرضه به بازارهای نفت و حمایت از قیمت‌ها را ملایم می‌کند.

مذکور. اگر افزایش سرمایه سرانه نیروی کار باعث افزایش شدت مصرف انرژی شود، به معنای وجود رابطه مکملی بین انرژی و سرمایه است و با افزایش استفاده از سرمایه و ورود فناوری، ساختار اقتصاد باالا بودن شدت مصرف انرژی هستند. دلیل برای افزایش ظرفیت مصرف انرژی در روسیه وسعت سرزمین و موقعیت آب و هوایی سرد این کشور در ناحیه شرقی است.

سطح توسعه ارتباطات

میزان پوشش اینترنت که امکان ارتباط بهتر و بدون نیاز به جابه‌جایی را فراهم می‌آورد، از میزان شدت مصرف انرژی کشورها خواهد کاست. از طرفی در کشورهای جهان سوم استفاده از اینترنت برای افزایش ظرفیت دولت الکترونیک، یک کالای لوکس بوده و بیشتر در خدمت سرگرمی‌ها عمل می‌کند.

افزایش درآمد از یک سو می‌تواند موجب افزایش تقاضا برای کالاهای مختلف و از جمله انرژی شود و از سوی دیگر انتظار می‌رود با افزایش درآمد، تمایل می‌توانند با افزایش نامتناسب به نظر اقتصادی داخلی منجر به کاهش شدت مصرف انرژی شوند. انتظار می‌رود که شدت انرژی کشورها، همزمان با پیشرفت فناوری‌های افزایش‌دهنده کارایی انرژی کاهش یابد. تحولات شدت مصرف انرژی می‌تواند ناشی از تغییر در کارایی مصرف انرژی یا تغییر ساختار اقتصادی باشد. به عنوان مثال، کشورهای توسعه‌یافته، با سهم بالاتر بخش خدمات و سهم پایین‌تر بخش کشاورزی و صنعت در شدت مصرف روبه‌رو می‌شوند. یعنی درصد ارزش افزوده بخش خدمات در کشورهای توسعه‌یافته مرتب افزایش یافته و از سهم بخش‌های کشاورزی و صنعت در اقتصاد کاسته می‌شود. بخش‌های ساختمانی به‌بخش‌های کشاورزی و صنعت انرژی کمتری مصرف می‌کنند، در نتیجه همراه با حرکت کشورها در مسیر توسعه، به دلیل تغییرات ساختاری ذکرشده، از شدت انرژی در اقتصاد کاسته می‌شود. چنانچه حجم تولید ناخالص داخلی ثابت باشد و کارایی مصرف انرژی بالا رود، آنگاه شدت مصرف انرژی کاهش می‌یابد. از سوی دیگر تغییر در ساختار اقتصاد و تولید می‌تواند باعث تغییر در شدت انرژی شود.

افزایش قیمت انرژی می‌تواند موجب افزایش هزینه‌های تولید شود. انتظاری‌م‌رود در این شرایط تولیدکنندگان انرژی از طریق بهبود کارایی مصرف انرژی با این شرایط مقابله کنند در نتیجه تغییرات قیمت انرژی اثر منفی بر شدت مصرف آن دارد. البته تولیدکنندگان انرژی می‌توانند از طریق تعدیل فرآیند تولید و تعدیل ساختار تولید نیز با این افزایش قیمت مقابله کنند.

نسبت سرمایه نیروی کار

هرچه نسبت سرمایه به نیروی کار بیشتر باشد، نشان می‌دهد ساختار اقتصادی آن کشور صنعتی‌تر بوده است. اثر این متغیر بر شدت استفاده از انرژی بسته به اینکه رابطه آن با انرژی ماکملی یا جانشینی باشد، متفاوت است، اما به‌طور کلی این نسبت معیاری است از سطح تکنولوژی کشور

دوراهی توسعه صنعت پتروشیمی

جهانی پیدا کننداز سوی دیدگاه ابتدا لازم است به محدودیت‌های تکمیل شاخه‌های زنجیره ارزش واقف شویم و بعد درباره آنها برنامه‌ریزی کنیم. به عنوان نمونه یکی از مولفه‌هایی که اکنون در کشور در رابطه با آن مشکل زیادی وجود دارد، محدودیت فناوری و دسترسی به لایسنس‌های مختلف است. اکنون به دلایل شرایطی که کشور در آن قرار دارد، به راحتی نمی‌توانیم هر یک از واردات چند کشور کنیم.دومین مساله این است که برای تولید برخی محصولات در زنجیره نیازمند کاتالیست، قطعات و افزودنی‌هایی هستیم که خود آنها تبدیل به پاشنه آشیل ما می‌شوند، به طوری که برخی مواقع واردات این مواد راحت‌تر از واردات چند مواد افزودنی و کاتالیست است. مورد بعدی این است که بعضی از مواد در زنجیره ارزش هستند که آلودگی محیط‌زیستی دارند، مثل زنجیره‌هایی که به مواد حاوی کلر و هالوژن‌ها (برخی عناصر در گروه ۷ اصلی جدول تناوبی) می‌رسد. اینها حساسیت‌های خود را دارند و بسیاری از کشورهای دنیا محصولات اینچنینی را از زنجیره ارزش خود کنار گذاشته‌اند و ترجیح داده‌اند برای مصارف داخلی خود

مذاکرات اوپک‌پلاس برای تشدید کاهش تولید نفت

درد گزینش‌های برای کاهش بیشتر تولید گروهی در نشست روز پنجشنبه مطرح شود. منبع آگاه در اوپک پلاس اوایل ماه میلادی جاری اعلام کردند این گروه قرار است کاهش تولید بیشتر را بررسی

انرژی در مناطق مختلف جهان به طور گسترده‌ای متفاوت است که همان‌طور که در بالا به آن اشاره کردیم منعکس‌کننده تفاوت در ساختار اقتصادی و دستاوردهای بهره‌وری انرژی است.در سال ۲۰۲۲ یک کاهش شدید ۳٫۱ درصدی در شدت مصرف انرژی در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی OECD وجود داشت که بالاتر از روند کاهش سالانه ۲٫۲ درصدی بین سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۹ است. این عمده‌تا به دلیل افت ۷٫۶ درصدی در شدت مصرف انرژی اروپا ناشی از کاهش ۴ درصدی در مصرف انرژی و رشد اقتصادی نزدیک به ۴ درصد در این منطقه بود. این در حالی است که شدت مصرف انرژی اروپا اکنون ۴۲ درصد کمتر از میانگین جهانی است. همچنین، شدت مصرف انرژی در استرالیا یک کاهش ۲٫۸ درصدی، در ژاپن و کره جنوبی ۲ درصدی و در ایالات متحده کاهش ۰٫۳ درصدی را تجربه کرد و این شاخص در سال ۲۰۲۲ در کانادا در مقایسه با سال گذشته خود ثابت ماند. در خارج از OECD، تقریباً هیچ تغییری در شدت مصرف انرژی در سال ۲۰۲۲ رخ نداد.با وجود کاهش ۶٫۴ درصدی در آفریقای جنوبی، جایی که مصرف انرژی ۴٫۵ درصد کاهش یافته است، شدت مصرف انرژی در چین تقریباً ثابت ماند که ۳۰ درصد بالاتر از میانگین جهانی است و در کل شدت مصرف انرژی در آسیا نیز مانند آفریقا، ثابت باقی ماند. در شدت مصرف هند رشد آن در ۲۰۲۲، ۵ درصدی مشاهده شد که هنوز ۹ درصد کمتر از میانگین جهانی است، در روسیه نیز شدت مصرف انرژی یک رشد ۱٫۷ درصدی داشت که بالغ بر ۹۵ درصد بالاتر از میانگین جهانی است. اما در آمریکا لاتین، این شاخص با یک درصد افت از جمله کاهش ۰٫۴ درصدی در منابع ایجاد می‌کند و از سوی دیگر موجب افزایش تقاضا برای خدمات انرژی به عنوان مثال حمل و نقل، خدمات شهری دفع فاضلاب و زباله‌ها می‌شود. جانشینی است.

گسترش شهرنشینی

افزایش شهرنشینی از یک سو زمینه بهره‌گیری از مزایای حاصل از افزایش مقیاس را در استفاده از منابع ایجاد می‌کند و از سوی دیگر موجب افزایش برای افزایش ظرفیت دولت الکترونیک، یک کالای لوکس بوده و بیشتر در خدمت سرگرمی‌ها عمل می‌کند.

اثر ادغام تجاری

این عامل شامل دو اثر پیشران و اثر کششی می‌شود. در اثر اول کشورها زمینه فراگیری و تقلید از کشورهای دیگر را پیدا می‌کنند و در اثر دوم، کشورها در نتیجه تجارت، در فضای رقابتی قرار گرفته و از این طریق زمینه افزایش کارایی مصرف انرژی خود را فراهم می‌آورند. در خصوص سرمایه‌گذارانی خارجی بیشتر ایده آن است که بنگاه‌های خارجی از کارایی بالاتر در تولید برخوردارند و در اصل مکانیزمی برای ورود فناوری از کشورهای توسعه‌یافته به کشورهای در حال توسعه بیان می‌شود. از دیگر عوامل موثر بر شدت مصرف انرژی می‌توان به تغییر قیمت حامل‌های انرژی، جنگ و تحریم اشاره کرد که تأثیر بسزایی بر شدت استفاده از انرژی در یک کشور دارد.

شدت مصرف انرژی بر حسب منطقه

شدت مصرف انرژی جهانی در سال ۲۰۲۲ کمی بهبود یافت و با یک کاهش ۱٫۲ درصدی مواجه شد، اما کم‌کمان کمتر از میانگین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹ باقی ماند و این در مقایسه با کاهش بیش از ۳٫۵ درصدی در سال که برای دستیابی به سناریوی ۲ درجه سانتیگراد لازم است، ناکافی است. در سال ۲۰۲۲، مصرف انرژی جهانی با سرعت کمتری نسبت به تولید ناخالص داخلی جهانی افزایش یافت بود. تخمین زده شد است که شدت انرژی جهانی در سال‌های آینده شاهد کاهش مداوم خواهد بود.

واردات انجام دهنداز این دیدگاه موضوع دیگر رقابت‌پذیری و میزان مصرف داخلی است. بسیاری از کشورهای منطقه مثل امارات و عربستان به دلیل داشتن یکسری واحدهای تولیدی، رقابت‌پذیری بالایی نسبت به محصولات ما دارند که این موضوع باعث شده صادرات این محصولات برای تولیدکننده‌ها ما سخت شود، از سوی دیگر مصرف داخلی هم آفندر زیاد نخواهد بود و برای اینکه تولیدکننده به صورت پرسد ناگزیر است که با قیمت بیشتری عرضه کنداین تضاد فکری در سطح دیگری هم خود را بروز داده است؛ در حالی که تولیدکنندگان بالادستی از رشد بالای عرضه محصولات خود در بازار داخل به میزان بالاتر از تقاضای واقعی مسخن به محیا می‌آورند، در پایین‌دست از مشکلات عدم‌عرضه کافی و مهندسی عرضه سخن می‌گویند. هر دو دسته هم مستنداتی برای ادعای خود ارائه می‌کنند. جدا از این مسائل، یک نکته مهم در این زمینه وجود دارد و آن تغییر ناگهانی نگاه و رویکرد سیاستگذار است. دولت در دهه هشتاد که برنامه رشد تولید محصولات پتروشیمی را رقم زد با این رویکرد که قرار است این محصولات صادر و تبدیل به ارز

موج انرژی

بزرگان نفتی

دل‌نگران قیمت

با استناد به گزارش نشریه نفتی پلتس و تازه‌ترین نظرسنجی این موسسه از دست‌اندرکاران صنعت نفت، تحلیلگران و اطلاعات کشنتری، در اکتبر ۲۰۲۳ با توجه به بالا رفتن سطح تولید نفت کشورهای ایران و عراق، تولید نفت‌خام ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیروپک (اوپک‌پلاس) با ۱۸۰هزار بشکه در روز افزایش همراه بوده‌است. این شرایط باعث افزایش فشار عرضه بر فعل و انفعالات بازار جهانی نفت شد.

نگاهی به آمار تولید نفت

میانگین تولید نفت‌خام اعضای اوپک‌پلاس در ماه اوت به رقم روزانه ۴۲میلیون و ۷۱۰هزار بشکه رسید، درحالی‌که این مقدار در سپتامبر امسال ۴۲میلیون و ۵۳۰هزار بشکه بود. تولید روزانه ۱۲کشور عضو اوپک در اکتبر ۲۰۲۳ با ۱۳۰هزار بشکه افزایش به ۲۷میلیون و ۸۹۰هزار بشکه در روز رسید، درحالی‌که تولید کشورهای غیروپک عضو ائتلاف اوپک‌پلاس از جمله مکزیک که شمول سهمیه نیست، با کاهش روزانه ۵۰هزار بشکه‌ای به ۱۴میلیون و ۸۲۰هزار بشکه در روز رسید.

نوامبر؛ مهلت رسیدن به مرز تعهد تولید

بر اساس توافق اعضای ائتلاف اوپک‌پلاس در ژوئن ۲۰۲۳، بسیاری از کشورهای تولیدکننده تنها تا انتهای نوامبر فرصت دارند تا تولید خود را به سهمیه تعهدشده برسانند، وگرنه با خطر کاهش دائمی سهمیه روبه‌رو خواهند شد. ائتلاف اوپک‌پلاس از ماه ژوئیه امسال با هدف بهبود قیمت‌های نفت‌خام سهمیه‌های خود را به‌شدت کاهش داده، اما حتی با تشدید تنش‌ها بین رژیم صهیونیستی و حماس، بازار در هفته‌های اخیر به دلیل شاخص‌های ضعیف اقتصادی، به‌ویژه از سوی چین و عرضه مطلوب تولیدکنندگان غیروپک، کاهشی بوده‌است. اکنون و با توجه به نشست وزیران نفت و انرژی ائتلاف اوپک‌پلاس، چشم‌انداز بازارهای جهانی نفت‌خام بیشتر در کانون توجه خواهد بود.بررسی پلتس نشان‌داد که دو تولیدکننده بزرگ اوپک‌پلاس، عربستان سعودی و روسیه، تولید خود را تا حدود زیادی ثابت نگاه داشته‌اند. میانگین تولید نفت‌خام عربستان که افزون بر سهمیه ۵۰۰هزار بشکه‌ای، کاهش تولید روزانه یکمیلیون بشکه‌ای خود را هم تمدید کرده، در اکتبر ۹میلیون بشکه در روز بوده‌است، این کشور همچنان تولید خود را در پایین‌ترین حد دو سال گذشته نگاه داشته‌است. بر اساس این نظرسنجی، میانگین تولید روزانه نفت‌خام روسیه که اعلام کرده‌بود در اکتبر روزانه ۱۰۰هزار بشکه از صادرات نفت خود (شامل فرآورده‌های نفتی) می‌کاهد به ۹میلیون و ۴۷۰هزار بشکه در روز رسیده‌است.

افزایش تولید عراق

انقباض تولید اعضای ائتلاف اوپک‌پلاس تا حدودی به‌دنبال افزایش تولید نفت عراق تضعیف شده‌است، به‌طوری‌که تولید نفت‌خام دومین تولیدکننده بزرگ عضو اوپک در اکتبر از افزایش روزانه ۱۰۰هزار بشکه‌ای، به ۴میلیون و ۴۰۰هزار بشکه رسید. شرکت‌های فعال در اقلیم کردستان عراق هم با وجود توقف فعالیت خط لوله صادراتی کرکوک-جبهان که نفت‌خام منطقه را به‌دلیل تحریم‌ها از نظام سهمیه‌بندی اوپک‌پلاس ایران که به دلیل کاهش قیمت نفت خف‌خورد، از افزایش تولید نفت خداند. مقام‌های فدرال در بغداد مدعی مسافت نظارت انس‌دک بر تولید نفت مردن کردنشین بوده‌اند و پیش‌تر از این از حجم تولید شکایت کرده‌اند زیرا این شرایط پایبندی عراق به سهمیه اوپک‌پلاس را که برای اکتبر ۴میلیون و ۲۲۰هزار بشکه در روز است، دشوار می‌کند. بر اساس نظرسنجی پلتس، عراق در ماه اکتبر با بالاترین مقدار تولید در ۹ ماه اخیر، بزرگ‌ترین ناقص سهمیه در دوره مورد بررسی بوده‌است.به گفته شرکت‌کنندگان درنظرسنجی پلتس، ایران که به دلیل تحریم‌ها از نظام سهمیه‌بندی اوپک‌پلاس ایران است مدعی مسافت نظارت انس‌دک بر تولید نفت تولید کرده‌است. تولید نفت‌خام ایران اکنون به بالاترین حد خود در پنج سال‌اخیر رسیده و به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافته‌است. بر این اساس این بررسی، تولید آنگولا در پی افزایش صادرات نفت‌خام اساسی کشور آفریقای غربی اوپک، در اکتبر روزانه ۲۰۰هزار بشکه افزایش یافت و به یکمیلیون و ۱۵۰هزار بشکه در روز عادی خود را ازسر گرفت. آنگولا در کنار سایر تولیدکنندگان نفتی برای تسخیر بازار نفت تولید بالاتر پیش از ارزیابی دوباره سهمیه‌ها در نشست آینده اوپک‌پلاس، تحت‌کنترل است. کاهش عرضه داوطلبانه عربستان و روسیه که تا پایان سال ۲۰۲۲ میلادی تمدید شده قرار است بازنگری شود و مقام‌های دو کشور می‌گویند بسته به شرایط بازار ممکن است تغییر کند. کشورهای دیگر اعضا به‌جز ایران، ونزولا و لیبی که از نظام سهمیه‌بندی و توافق کاهش عرضه معاف هستند، قرار است تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی به قوت خود باقی‌ماند.

افق کاهش تولید اوپک‌پلاس

اوپک‌پلاس تا پایان سال جاری ۳میلیون و ۶۶۰هزار بشکه کاهش تولید (معادل ۳۶درصد از تقاضای جهانی نفت) دارد که از این مقدار یکمیلیون و ۶۶۰هزار بشکه آن داوطلبانه و ۲میلیون بشکه آن مصوب است. در عین حال اعضای این ائتلاف به‌منظور بهبود قیمت‌های جهانی نفت‌خام، در نشست سی‌وپنجم خود در وین تصمیم گرفتند این ارقام تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی ادامه یابد و برای کل سال ۲۰۲۴ افزون بر این مقدار یکمیلیون و ۴۰۰هزار بشکه دیگر به کاهش کشورهای عضو این ائتلاف کاهش یابد و مجموع تولیدشان به ۴۰میلیون و ۶۶۰هزار بشکه در روز برسد. بر اساس این نظرسنجی، اوپک‌پلاس با پایبندی ۱۱۲درصدی در ماه اکتبر به تولید خود تا حد قابل‌توجهی زیر سهمیه تعیین‌شده تولید می‌کند که البته نسبت به رقم ۱۱۴درصدی در سپتامبر اندکی کاهش یافته‌است.

نقش سفته‌بازان در بازار نفت

در همین ارتباط و به گزارش بلومبرگ، وزیر انرژی عربستان سفته‌بازان را مقصر کاهش قیمت‌های جهانی نفت‌خام دانست. عبدالعزیز بن‌سلمان گفت: شرایط تقاضای نفت در بازارهای جهانی سالم است و سفته‌بازان در نوسان اخیر قیمت نفت‌خام مضرند، وی درباره علل کاهش قیمت نفت گفت: بازار مشکلی ندارد، آنها وانمود می‌کنند که بازار ضعیف است و همه این‌ها یک ترند است.

وزیر انرژی عربستان تأکید کرد: برخی فعالان در بازار نفت از افزایش صادرات این کالای راهبردی در ماه‌های اخیر از سوی کشورهای عرب عضو اوپک (سازمان کشورهای صادرکننده نفت) و ارتباط‌دان آن با بحث تولید در این کشورها دچار سوءتفاهم شده‌اند.

بن سلمان گفت: بالا رفتن محموله‌های نفت‌خام رخدادی فعلی است که در تابستان کاهش می‌یابد، سپس در سپتامبر و اکتبر دوباره افزایش خواهد داشت و این بدان معناست که این شرایط را نباید بات‌بازدهنده نوسان در تولید تلقی کرد.

عرضه ۱۰۸ هزار تن مواد پلیمری و شیمیایی در بورس کالا

تالارهای بورس کالای ایران روز سه شنبه ۷ آذر ماه میزبان عرضه ۴۳۲ هزار و ۶۳۲ تن انواع کالا و محصول بود که بیشترین عرضه ها در تالار پتروشیمی و فراورده های نفتی رقم خورد به گونه ای که ۱۰۸ هزار و ۹۸۱ تن مواد پلیمری و پتروشیمی در این تالار روی تابلو رفت.تالار محصولات صنعتی و معدنی نیز میزبان عرضه ۲۳ هزار تن ورق گالوانیزه، ۸ هزار تن ورق سرد، ۴ هزار و ۳۲۰ تن مس مفتول، ۲ هزار و ۵۰۰ تن سیمان پرتلند آهنی، ۲ هزار تن ورق قلع انود، ۶۲۰ تن بیلت آلومینیوم، ۳۴۰ تن شمش آلیناز، ۱۸۰ تن سیم و مفتول مسی و ۱۰۰ تن مفتول آلومینیوم بود. تالار صادراتی نیز شاهد عرضه ۱۱۰ هزار تن گندله سنگ آهن، ۵۰ هزار تن قیر، ۱۰ هزار تن میلگرد و ۷ هزار تن گوگرد گرانوله بود. تالار حراج باز میزبان عرضه ۸۰ هزار تن وکیوم باتوم و ۲۰۰ تن مس کاتد بود. در بازار فرعی ۲ هزار و ۹۶ مترمکعب MDF خام، ۲ هزار عدد بشکه خالی، یک هزار و ۳۵ عدد ضایعات صندوق چوبی، ۵۰ تن ضایعات چوبی و ۴ تن ضایعات آلومینیومی روی تابلو رفت.

پوریا نوری: وضعیت بورس تهران به یک سریال تکراری تبدیل شده است و هر روز شاهد تکرار قسمت‌های مختلف این سریال هستیم. روزهای تلخ و نوسانی پشت سر پس از مثبت شدن موقت را شاهد هستیم. طی سه سال اخیر تالار شیشه‌ای اتفاق جدیدی را تجربه نکرده اما انواع مختلف وعده‌ها و برنامه‌های حمایتی را پشت سر گذاشت که تقریبا هیچ یک به نتیجه نرسید و از سوی دیگر شاهد انواع دخالت و دستکاری در بازار بودیم که برخلاف برنامه قبلی این موضوع به‌طور کامل در بازار اجرائی شد.

وضعیت بورس تهران با یک سریال تکراری تبدیل شده است و هر روز شاهد تکرار قسمت‌های مختلف این سریال هستیم. روزهای تلخ و نوسانی پشت سر هم و پس از مثبت شدن موقت را شاهد هستیم. طی سه سال اخیر تالار شیشه‌ای اتفاق جدیدی را تجربه نکرده اما انواع مختلف وعده‌ها و برنامه‌های حمایتی را پشت سر گذاشت که تقریبا هیچ یک به نتیجه نرسید و از سوی دیگر شاهد انواع دخالت و دستکاری در بازار بودیم که برخلاف برنامه قبلی این موضوع به‌طور کامل در بازار اجرائی شد.

آزاد پوروزگار، کارشناس بازارسرمایه در خصوص وضعیت بازار نوشت: «بورس برای رشد کردن نیازمند محرک‌هایی از جمله تجدید ارزیابی دارایی‌ها، گزارش شرکت‌ها، تغییراتی مانند نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و … است.» تا زمانی که اخبار به بورس تزریق نشوند، بازارسرمایه درجا خواهد زد. بازارسرمایه تکلیف خود را از بابت وعده‌های دولت می‌داند و از سوسوی صنعت بانک واسطه این خبر در گذشته روند منفی را تجربه کرده، بنابراین این مهم امروز نتوانست این گروه را تحت تاثیر خود قرار دهد. نرخ دلار به زیر ۴۵ هزار تومان نخواهد رفت و از سوسوی کانال ۴۷ هزار تومان محدود حمایتی دلار است.

انتظار می‌رود با نزدیک شدن به پایان سال و به خصوص بهمن ماه قیمت دلار حرکتی رو به بالا را در پیش بگیرد و سپس به محدوده‌های کنونی بازگردد و حالت تعادلی به خود بگیرد. میزان انتشار اوراق در لایحه بودجه ۱۴۰۳ که رشدی ۳۶ درصدی نسبت

<div><div>https://t.me/rozegarmadan</div><div><div>www.instagram.com/Madandaily</div></div></div>	<div><div>www.twitter.com/Madandaily</div></div>	<div><div>www.instagram.com/Madandaily</div></div>	<div><div>www.rouzegarmadan.ir</div></div>
چهارشنبه ۸ آذر ۱۴۰۲	صاحب امتیاز:	آدرس:	تلفن سازمان کهنه‌ها: ۸۸۷۲۲۲۲۲
۱۵ جمادی الاول ۱۴۴۵	موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل	تهران- خ قائم مقام فرحانی کوچه آزادگان شماره ۲۶	امور مشترکین: ۰۶۰۵۳۰۶۰۸۸۱
۲۹ نوامبر ۲۰۲۳	مدیر مسئول: مهدی نجفی	تلفن: ۰۲۲-۲۲۷-۱۵۶۶ (داخلی-۲۲۷-۱۵۶۶)	توزیع وسازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۴۱۱
سال ششم	سردبیر: شهریار خلدی	نمابر: ۰۲۱-۸۲۱۹۰ (داخلی-۱۰۴)	چاپخانه:صمیم
شماره ۱۲۰۲			

کارتن

بدون شرح

سریال تکراری روزهای تلخ نوسانی

تهران در آبان سال جاری با ۱۰۵ درصد رشد، در انشطار اوراق پوشش دهنده اصل و سررسید اوراق سال گذشته است و اگر از همین نقطه نگاه کنیم، متوجه خواهیم شد که شیب تامین‌مالی از اوراق به صورت عادی درآمده و درنتیجه انتشار اوراق در تامین کسری بودجه وزن زیادی نخواهد داشت. بازارسرمایه، دولت برای تامین مالی خود به سمت مالیات رفته است. بودجه دولت بسیار محافظه‌کارانه بسته شده و دولت می‌توانددرآمدهای بیشتری را کسب کند؛ به عنوان مثال در بحث مالیات سرفصل‌های دولت نسبت به گذشته افزایش بوده است.

بحث مالیات ستانی از صندوق‌ها و سپرده‌ها می‌تواند برای بازارسرمایه ریسک به حساب بیاید؛ چرا که برخلاف تصورها این پارامتر نمی‌تواند نقدینگی را جذب بورس کند و به عبارتی باتوجه به سیاست انقباضی دولت و نگاهی که نسبت به کنترل تورم دارد برای پوشش درآمدهای مالیاتی خود به سراغ سرمایه‌های کلان رفته و به آنها نرخ سودی بیشتر از بورس را پیشنهاد می‌دهد؛ این مهم موجب می‌شود تا به صورت مستقیم و غیر مستقیم نرخ بهره بین‌بانکی افزایش پیدا کند و اوضاع برای بازارسرمایه سخت شود.»

█ معاملات آبان ماه چگونه بود؟

بازدهی شاخص صنعت کاشی و سرامیک بورس

<div><div>https://t.me/rozegarmadan</div><div><div>www.instagram.com/Madandaily</div></div></div>	<div><div>www.twitter.com/Madandaily</div></div>	<div><div>www.instagram.com/Madandaily</div></div>	<div><div>www.rouzegarmadan.ir</div></div>
چهارشنبه ۸ آذر ۱۴۰۲	صاحب امتیاز:	آدرس:	تلفن سازمان کهنه‌ها: ۸۸۷۲۲۲۲۲
۱۵ جمادی الاول ۱۴۴۵	موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل	تهران- خ قائم مقام فرحانی کوچه آزادگان شماره ۲۶	امور مشترکین: ۰۶۰۵۳۰۶۰۸۸۱
۲۹ نوامبر ۲۰۲۳	مدیر مسئول: مهدی نجفی	تلفن: ۰۲۲-۲۲۷-۱۵۶۶ (داخلی-۲۲۷-۱۵۶۶)	توزیع وسازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۴۱۱
سال ششم	سردبیر: شهریار خلدی	نمابر: ۰۲۱-۸۲۱۹۰ (داخلی-۱۰۴)	چاپخانه:صمیم
شماره ۱۲۰۲			

کارتن

طرح: حسین علیزاده

را رشد تراز همراه شد و تراز این شاخص از سطح ۶۹۰ هزار و ۱۴۷ واحدی انتهای مهر تا تراز ۷۰۳ هزار و ۵۴۴ واحدی به میزان ۱،۹ درصد رشد تراز یافت.

در بین ۳۰ صنعت بزرگ بورس تهران۱۵ صنعت بازدهی مثبتی در آبان ماه داشتند. صنعت کاشی و سرامیک در این میان با ۱۰۵ درصد رشد تراز شاخص بیشترین بازدهی آبان ماه را به ثبت رساند و پس از آن صنایع سارمالي، کانی غیر فلزی، انبوه‌سازی و رادویی به ترتیب با ۹،۹ درصد، ۹،۶ درصد، ۹،۶ درصد و ۹،۲ درصد رشد، از صنایعی بودند که در آبان ماه شاهد رشد تراز بیش از ۹ درصد بودند.

در میانه ۱۵ صنعت صعودی بازار در آسان ماه، ۵ صنعت دستگاه‌های برقی، سیمان، محصولات فلزی، لاستیک و قند و شکر عملکرد بهتری به نسبت شاخص کل هم‌وزن داشتند. این صنایع را می‌توان صنایع نگهدارنده آبان ماه شاخص کل هم‌وزن در برابر ریزش شاخص کل نامید.

در بین صنایعی که بازدهی بیشتری از شاخص کل و کمتر از شاخص هم وزن داشتند نام صنعت شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی، خودرو و ساخت قطعات و صنعت سرمایه‌گذاری‌ها به چشم می‌خورد. این صنایع سنگین که بیش از شاخص کل بازدهی داشتند؛ لنگرهای حمایتی شاخص کل در آبان ماه بودند. نیم دیگر ۳۰ صنعت بزرگ بورس تهران بازدهی منفی داشتند. تمام ۱۵ صنعت ریزشی آبان ماه، ریزش شدیدتری به نسبت شاخص کل داشتند.صنعت حمل و نقل با ۷ درصد افت تراز شاخص بیشترین افت را در میان این ۳۰ صنعت داشت. صنعت بیمه و صندوق‌های بازنشستگی با ۶،۴ درصد افت تراز شاخص دومین صنعت ریزش آبان ماه بود. سومین جایگاه ریزش بازار در این ماه نیز به صنعت اطلاعات و ارتباطات تعلق می‌گیرد. صنایع بانک‌ها و موسسات اعتباری، فزرات اساسی، کانه‌های فلزی و محصولات شیمیایی از آنها دریافت می‌کنند و صنایع سنگین بازار بودند که در آبان ماه اندکی بیشتر از شاخص کل ریزش داشتند.

صنعت مواد و محصولات دارویی و صنعت فرآورده‌های نفتی نیز از صنایع سنگین بورس تهران به شمار می‌رفتند که در آبان ماه ریزش قابل توجهی داشتند. درباره علت درج‌زدن‌های مکرر دلایل مختلفی وجود دارد که ریشه همه آنها در پدیده رکود معاملات سهام ناشی از توقف انتظارات تورمی به دنبال سرکوب قیمت‌ها در این بازار است. آقا‌بزرگی با اشاره به بررسی تکنیکال شاخص کل شاخص روند تعادلی را در پیش خواهد گرفت؛ اما به دلیل خروج ادا‌مه‌دار پول حقیقی و تداوم بسط‌نشینی برای فروش، سناریوی افت فشار فروش محقق نشود. بااین‌حال بعید نیست که با سرد شدن تریب جنگ و شرايط‌های ارقمیان‌ه در ماه‌های پیش رو، سنت کهرمقی معاملات نیز از این‌ بازار رخت بریند و س‌رمایه‌گذاران بیشترى به سمت تقاضا حرکت کنند.

این تحلیلگر بازار سرمایه ادامه داد: در چنین شرایطی اغلب تکنیکالیست‌ها بر این باور هستند که با احتمال پایداری شرایط فعلی، نماگر اصلی بازار سهام راهی سخت برای از دست دادن این کانال در پیش دارد، اما به محض برخورد با محرک مثبت، به‌تدریج در مسیر حرکت به سمت محدوده‌های بالاتر حرکت خواهد کرد.

بازار سهام در سال ۱۴۰۲ بیشترین ضربه را از جانب سیاستگذاری‌های اقتصادی خورد. این امر به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر سقوط قیمت سهام موجی از بی‌اعتمادی را رقم زد؛ اتفاقی که تا کنون نیز بر روند دادوستدها اثرگذار بوده و مسبب خروج پول پیوسته از بازار بوده است.

این در حالی است که به گفته کارشناسان بنیادی اغلب سهام موجود در بورس تهران در سطوح قرارزده قیمتی قرار دارند، بااین‌حال س‌مایه سیاستگذاری‌های دوگانه و مبهم مانع از آن می‌شود که سرمایه جدیدی در بازار جذب شود.

سرمایه‌گذاران در بلا تکلیفی محض!

بورس اوراق بهادار تهران روز دوشنبه پس از چند هفته نوسانی با رشد ملایم همراه بود. اما این سبزشویی در بازار فرا‌بورس دیده نشد، به‌طوری‌که ارزش معاملات خرد پول (سهام و حق‌تقدم) نیز با ورود به فاز نزولی، مجددا عقبگرد کرد.

علاوه بر این وزن ترازوی خالص تغییر مالکیت سهامداران روز گذشته در سمت حقوقی‌های بازار بود و سرمایه‌گذاران خرد بورس در این روز ناچیز شاخص‌های س‌مایی را تجربه کرد.

مدیر سابق نظارت بر ناشران سازمان بورس تاکید کرد: سرمایه‌گذاران و سهامداران نیز باید توجه داشته باشند که قیمت‌های ارزیابی‌ها، سودآوری عملیاتی و مستمر است و حتی در صورت تجدید ارزیابی باید عوامل بنیادی مورد توجه ارزیابی‌ها قرار بگیرد. وی معتقد است که مهم‌ترین مزیت این اقدام، بروز رسانی و نزدیک شدن دارایی‌های غیرجاری شرکت مانند زمین، ساختمان یا سرمایه‌گذاری‌ها به واقعیت است.

انصاری تاکید کرد: بازار در صورت در نظر گرفتن سایر متغیرها و نیز ویژگی تجدید ارزیابی‌ها می‌تواند از این فرصت استفاده کند و شرایط بهتری را برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران مهیا کند.

مدیر سابق نظارت بر ناشران سازمان بورس به تاثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های شرکت‌ها بر روند معاملات بورس تاکید کرد و گفت: روند مثبت بازار تابع متغیرهای متعددی است و نمی‌توان صرفاً عامل تجدید ارزیابی را عامل صعودی شدن بازار دانست، آنچه که بازار را به روند مثبت سوق می‌دهد پیش‌بینی‌پذیری آینده و ثبت متغیرهای اقتصادی است.

مزایای تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌های بورسی چیست؟

و اظهار کرد: با توجه به اینکه هزینه استهلاک می‌تواند مانعی بزرگ برای این موضوع تلقی شود؛ بنابراین تجدید ارزیابی دارایی ثابت مشهود استهلاک ناپذیر (زمین) با آثار بهتری نسبت به تجدید ارزیابی دارایی‌های استهلاک پذیر همراه خواهند بود.

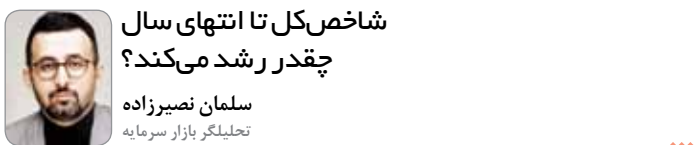
انصاری خاطر‌نشان کرد: نکته مهمی که باید به آن توجه داشت اثر بروز شدن دارایی‌ها بر عملکرد مدیریت و برخی نسبت‌های مالی است که ممکن است این موضوع چندان برای مدیران خوشایند نباشد.

مدیر سابق نظارت بر ناشران سازمان بورس تاکید کرد: سرمایه‌گذاران و سهامداران نیز باید توجه داشته باشند که قیمت‌های ارزیابی‌ها، سودآوری عملیاتی و مستمر است و حتی در صورت تجدید ارزیابی باید عوامل بنیادی مورد توجه ارزیابی‌ها قرار بگیرد.

وی معتقد است که مهم‌ترین مزیت این اقدام، بروز رسانی و نزدیک شدن دارایی‌های غیرجاری شرکت مانند زمین، ساختمان یا سرمایه‌گذاری‌ها به واقعیت است.

انصاری تاکید کرد: بازار در صورت در نظر گرفتن سایر متغیرها و نیز ویژگی تجدید ارزیابی‌ها می‌تواند از این فرصت استفاده کند و شرایط بهتری را برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران مهیا کند.

مدیر سابق نظارت بر ناشران سازمان بورس به تاثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های شرکت‌ها بر روند معاملات بورس تاکید کرد و گفت: روند مثبت بازار تابع متغیرهای متعددی است و نمی‌توان صرفاً عامل تجدید ارزیابی را عامل صعودی شدن بازار دانست، آنچه که بازار را به روند مثبت سوق می‌دهد پیش‌بینی‌پذیری آینده و ثبت متغیرهای اقتصادی است.

تحلیلگر بازار سرمایه

طی چند وقت اخیر از نظر ریسک‌های شناخته‌شده ریسکی به‌نام جنگ داشتیم که در حال حاضر اثر آن کمرنگ شده و بورس آن را پشت‌سر گذاشته است و ریسک پیش‌رو نیز موضوع بودجه‌است که کلیات لایحه آن منتشرشده و مهم‌ترین نشانه‌ای که به ما می‌دهد بحث افزایش مالیات است. موضوع بودجه‌از این منظور که چه باری به صنایع تحمیل می‌کند یا برعکس، برای بازار سرمایه اهمیت پیدا می‌کند. آنچه از لایحه بودجه۱۴۰۳ مشخص است یک بودجه‌کاملاً انقباضی با تحمیل هزینه به اقتصاد، صنعت و کسب‌وکار است آن‌هم در شرایطی که اقتصاد کاملاً در رکود و در فضای آشفته

سیاستگذاری است. در چنین شرایطی چنین بودجه‌ای می‌تواند فضای رکودی را عمق ببخشد. وقتی به‌صورت خرد به بودجه‌نگاه می‌کنیم نیز قطعاً این موضوع در سازوکار و عملیات کسب‌وکارها این مسترسری می‌شود و اثر خود را بر بازارهای موزای می‌گذارد، بازار سرمایه نیز تکه‌ای از کلیت اقتصاد و بخشی از کلیت بازارهای مالی و موزای است، می‌بینیم که همه بازارها متفک‌الشکل در رکود به‌سر می‌برند، رکودی که ساخته دست سیاستگذار است و بازارها را به خوابی مصنوعی فرو برده و دارویی که برای این خواب مصنوعی استفاده‌شده نیز مسکنی موقت است، نه درمان بیمار؛از طرفی بیماری اقتصاد و بازارهای مختلف نیز تحت‌تاثیر ریسک‌های اقتصادی سیاسی که از طرف سیاستگذار و فضای بیرونی تحمیل‌شده به‌وجود آمده است و بنابراین هیچ‌کدام از آن مشکلات حل نشده‌است و این خواب مصنوعی دستوری هر لحظه می‌تواند با هر شوکی آشفته شود و شرایط وخیمی پیدا کند. بازار سرمایه نیز بازاری مشتق شده از سایر بازارهاست و فعلاً در این شرایط به‌سر می‌برد و اینکه چه زمانی وادار به حرکت خواهد شد به تغییر سیاست‌ها بستگی دارد. در حال حاضر آمار منتشرشده از تورم نشان می‌دهد بخشی از کاهش نرخ شد تورم نشتات‌گرفته از فضای کاملاً دستوری اعمال شده‌است، چه قیمت‌گذاری دستوری و چه ارز نیمایی و مبادله‌ای و اختلافی که با بازار آزاد دارد. این کنترل باعث‌شده فضای مصنوعی دستوری حاکم شود و هر زمان که این سیاست‌ها مثلاً سیاست ارزی تغییر کند یالسیی به همه بازارها از سرمایه‌گرفته تا خودرو می‌دهد و همه این‌ها می‌تواند شوک‌برانگیز باشد. این اتفاق می‌تواند یک اتفاق سیاسی بیرونی باشد، مثلاً کاهش فروش نفت

این موضوع ریسکی را به اقتصاد تحمیل کرده و این ریسک باعث تورم شده و خود را با یک فاصله زمانی به بازارها تحمیل می‌کند.در حال حاضر بر اساس گزارش‌های ماهانه از نظر مقداری و درآمد رکود کاملاً قابل‌مشاهده است، گزارش‌های آبان ماه گزارش‌های روه‌رشدی نیست و رکودی را نشان می‌دهد که در سطح تولید و فروش شرکت‌ها از منظر عرضه و تقاضا در حال رخداد است. حتی سلخستگی سیاستگذار نیز در گزارش‌ها کاملاً نمایان است، برای مثال نرخ خوراک‌ی که در چندماه اخیر مطرح شد، در گزارش‌های شرکت‌ها نیز سلخستگی به‌وجود آورده است. برای مثال می‌بینیم که پتروشیمی پردیس خوراک خود را با نرخ ۵هزار تومان گزارش کرده، زاگرس با ۸۰۰۰تومان و فناوران با ۶۲۰۰تومان و این همان نرخی است که قبلاً پیش‌بینی‌پذیر بود، سازوکاری داشت و سقف و کف مشخصی برای آن متصور بود و شرکت‌ها بر مبنای فرمول نرخ را منتشر و بر این اساس فعالان اقتصادی و بازار سرمایه نیز تصمیم‌گیری می‌کردند.خلاصه آنکه قطعاً بودجه‌انقباضی موجود فضای رکود را تشدید می‌کند و محرکی در برابر این فضای رکودی است؛ در واقع هر آن چیزی است که باعث تورم شود و در حال حاضر جز این، محرکی نداریم. بازار سرمایه با درنظرگرفتن ریسک‌ها و متغیرهای موجود در نقطه‌ای است که نه گران و نه ارزان است و در منطقه تعادلی قرار دارد. آنچه باعث ارزان‌شدن می‌شود، می‌تواند تحمیل ریسک‌ها باشد. برای مثال تنش داخلی یا انتقال ریسک بیرونی به بازار سرمایه، اما با شرایط امروز بازار نه گران و نه ارزان است، با این‌وجود نوسانات مقطعی رفت و برگشت‌ها در بازار وجود دارد تا اینکه به پایان سال نزدیک شویم و ببینیم چه محرک‌هایی به بازار سرمایه تزریق می‌شود؛اگر ریسک کافی به بازار تحمیل نشود بازار خود را با شرایط تورمی به‌تدریج تطبیق می‌دهد تا داده‌های جدیدی بیاید. درخصوص انتظارات تورمی نیز باید توجه داشت که توان کنترل دولت محدود است، بالاخره دولت هم تا جایی می‌تواند ارزان‌فروشی کند و بارانه بدهد اما از یک‌جایی به بعد مجبور می‌شود سیاست‌های خود را تغییر دهد و این اتفاق زیاد هم تکرار نیست. فعلاً بازار با صرف زمان پیش‌می‌رود و به‌تدریج خود را با شرایط تطبیق می‌دهد تا حرکت‌های بعدی بازار شکل بگیرد.درخصوص آنچه تا پایان سال برای بازار رخ می‌دهد باید توجه داشت که با سیاستگذاری مواجهم که هر آن ممکن است ریسکی را به اقتصاد تحمیل کند و این اصلان منطق‌بردار نیست. با سیاستگذاری مواجهم که به‌جای اینکه صنایع را تقویت کند تا در نهایت به ارزش‌افزایی بینجامد، با صنعت مقابله می‌کند و چون نگاهی نقطه‌ای و کوتاه‌نگانه دارد، در آن ممکن است سیاستی را تحمیل کند که به ضرر بازار باشد، با چنین نهادی مواجهم و نمی‌توان گفت ریسکی وجود ندارد اما در هر حال با همه این موارد به‌نظر می‌رسد با شرایط فعلی و داده‌های داخلی و خارجی موجود و تهدیدها و پتانسیل‌های فعلی شاخص در محدوده یکمیلیون و ۹۰۰هزار واحد تا یک میلیاردیون و ۴۰۰هزار واحد تا آخر سال حرکت می‌کند و هرچه به آخر سال نزدیک می‌شویم با اصلاحات زمانی و قیمتی خود را به محدوده ارزندگی رسانده و با شروع سال جدید خود را برای یک موج بزرگ‌تر آماده می‌کند.

خداحافظی هکرهای معروف از دنیای ارزهای دیجیتال!

یک سرویس هک و تخلیه کیف پول‌های رمزازی به نام Inferno Drainer، پس از وارد کردن خسارت‌های مالی قابل‌توجه به کاربران آن‌گاه، به طور ناگهانی فعالیت خود را متوقف کرداین سرویس که ابتدا در تلگرام ظاهر شد، با همکاری با دیگر سارقان، فرآیند تست کیف پول کاربران را برای آنها تسهیل کرده و ۲۰ درصد پورسانت از آنها دریافت می‌کرد. گزارش‌های Scam Sniffer نزدیک به ۵۰۰۰ قربانی را نشان می‌دهد که مجموعاً ۶ میلیون دلار از آنها سرتقت شده است. سارقان از روش‌های فیشینگ، شیبه‌سازی وبسایت پروژه‌ها و استفاده از نرم‌افزار Inferno برای جمع‌آوری وجوه استفاده می‌کردند. با این حال، این تنها آغاز ماجرا بود؛ زیرا کارشنگران بلاکچین بیش از ۷۱ میلیون دلار وجوه دزدیده شده را به سرویس Inferno drainer نسبت می‌دهند. اگر این ارقام ارائه شده درست باشند، این تیم کمتر از شش ماه حدود ۱۶ میلیون دلار سود غیرقانونی جمع‌آوری کرده است.با تمام این موارد، هکرها تصمیم به تعطیلی این سرویس در تلگرام گرفتند. هکرها در اطلاعیه‌ای بیان داشتند که این سرویس برای همیشه بسته خواهد شد و هر کسی که خود را از جانب آنها معرفی کند و سعی در ایجاد ارتباط با کاربران این سرویس داشته باشد، قطعاً قصد کلاهبرداری دارد. البته اگرچه سرویس Inferno به کار خود پایان می‌دهد، اما سرویس‌های مشابه و رقیب همچنان فعال هستند و به همین دلیل، کاربران باید برای محافظت از وجوه خود، نهایت دقت را داشته باشند.

صعود قیمت سلسلتیا متوقف شد؛ فرمتی دوباره برای خرید؟

همان‌طور که در خبرهای قبلی رمزارز نیوز هم گزارش شد، قیمت سلسلتیا (TIA) در ۱۰ نوامبر حرکت صعودی عظیمی را آغاز کرد و طی هشت روز پس از آن، بیش از ۲۰۰ درصد رشد داشت. حرکت صعودی این ارز دیجیتال با ثبت رکورد تاریخی آن در محدوده ۷٫۱۸ دلار در ۱۸ نوامبر، به اوج خود رسید و قیمت این رمزارز از آن زمان تاکنون کاهش یافته است.پیش از این سقوط، یک واگرایی نزولی در شاخص قدرت نسبی (RSI) آن مشاهده شده بود (خطوط سبز در نمودار زیر). واگرایی نزولی زمانی رخ می‌دهد که با افزایش قیمت، مومنتوم کاهش یابد. این وضعیت اغلب قبل از تغییر روند و نزولی شدن آن مشاهده می‌شود.در حال حاضر، شاخص RSI سلسلتیا زیر ۵۰ قرار دارد و در حال سقوط است. بنابراین، اگر نزول فعلی منطبق همچنان ادامه پیدا کند، قیمت TIA ممکن است با یک افت ۲۰ درصدی دیگر به قیمت حمایتی اقفی ۴٫۲۰ دلار برسد.معامله‌گر معروف ارزهای دیجیتال با نام Dentoshi نیز دیدگاه مشابهی دارد. او به الگوی سر و شانه (H&S) اشاره کرده که نشان می‌دهد کاهش قیمت سلسلتیا ممکن است هنوز به پایان نرسیده باشد.صعود قیمت سلسلتیا متوقف شد؛ فرصتی دوباره برای خرید؟در مقابل و علی‌رغم این پیش‌بینی‌های نزولی، بریک آوت از خط روند مقاومت نزولی در ۵٫۷۰ دلار به این معنی خواهد بود که کف محلی ثبت شده است. در چنین شرایطی، قیمت این ائت کوین ممکن است تا ۳۵ درصد افزایش یابد و با صعود به محدوده ۷٫۳۰ دلار، به رکورد تاریخی خود نزدیک شود.

دوج‌کوین بر ای رکوردشکنی آماده می‌شود؟

میم کوین محبوب دوج کوین (DOGE) اخیراً سطح مقاومتی کلیدی خود در قیمت ۰.۰۰۸ دلار را آزمایش کرد و توانست یک دستاورد قابل توجه را به ثبت برساند. این رشد قیمت به عوامل مختلفی از جمله افزایش پشتیبانی صرافی‌های مختلف از دوج کوین و پیش‌بینی سفر آئی دوج کوین به ماه در ماه دسامبر نسبت داده می‌شود.اطلاعه‌ی صرافی کوین بیس در خصوص پشتیبانی از قراردادهای آئی دائمی دوج کوین، همراه با دیگر ارزهای دیجیتال اصلی، به افزایش این حرکت صعودی کمک کرده است. یکی از اخبار مهم دیگری که منجر به این افزایش قیمت شد، حضور دوج کوین و بیت کوین (BTC) در موشک SpaceX در مأموریت ۳۳ دسامبر است. این رویداد که به عنوان یک سفر «واقعی به ماه» تبلیغ شده، توجه جامعه ارزهای دیجیتال را به خود جلب کرده و معامله‌گران امیدوارنده که قبل از آن انجام این مأموریت تاریخی، قیمت دوج‌کوین به ۰.۰۱ دلار افزایش یابد.

از منظر تحلیل تکنیکال، دوج کوین نشانه‌هایی از یک روند صعودی تثبیت‌شده را نشان می‌دهد که از الگوی مثلث نزولی خارج شده و از میانگین متحرک نمایی (EMA) ۲۰۰ روزه فراتر رفته است.

در حالی که روند کوتاه‌مدت دوج کوین همراه با سیگنال‌های متضادی است، اما روند کلی، صعودی باقی مانده است. منحنی شاخص همگرایی-واگرایی میانگین متحرک (MACD)، زیر خط سیگنال قرار گرفته که در واقع، یک نشانه نزولی در نظر گرفته می‌شود. از طرفی، شاخص قدرت نسبی (RSI) که بالاتر از ۸۰ قرار دارد، نشان‌دهنده شرایط خرید بیش از حد است که احتمالاً منجر به اصلاح موقت می‌شود.